

Bestuursverslag 2018

Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Handelend onder

Schoonhoven College

Van ambitie naar resultaat

Inhoudsopgave

	pagina
Woord vooraf van de bestuurder	3
Jaarverslag Raad van Toezicht	5
Bestuursverslag	8
B1. Organisatie & beheer	12
B2. Onderwijs	18
B3. Juridische zaken	23
C. Financiën	24
D. Toekomstige ontwikkelingen	41
Begroting 2019 (gecomprimeerd)	42
Begroting 2019 (in detail)	43
Balansontwikkeling 2017-2018	48
Continuïteitsparagraaf	49
Governance ontwikkelingen	50
Risico-inventarisatie	52
Meerjarenbegroting 2017-2022	54
Meerjarenbalans 2017-2022	56

Deel II

Jaarrekening 2018	(separaat genummerd)	
A. Balans		1
B. Staat van baten en lasten		1
C. Kasstroomoverzicht		2
D. Grondslagen		3
E. Toelichting op balans en staat van baten en lasten		8
F. Overzicht verbonden partijen		13
G. Model G verantwoording subsidies		14
H. WNT verantwoording		15
I. Bestemming van het resultaat		17
J. Gebeurtenissen na balansdatum		17
K. Ondertekening door bestuurder en toezichthouders		17

Woord vooraf van de bestuurder

Voor het Schoonhovens College was 2018 een bijzonder jaar. Bijzonder vanwege de wending die de strategische oriëntatie nam, de mogelijkheid om te starten met de voorbereiding voor nieuwbouw op de locatie Vlisterweg en de wisseling in het bestuur, hetgeen veelal leidt tot een andere kleuring in de sturing der dingen.

Strategische oriëntatie op samenwerking Openbaar Onderwijs in de Krimpenerwaard

Waar in het vorig jaarverslag werd gesproken over het niet doorgaan van een mogelijke fusie met Coenecoop College Waddinxveen en Scala College in Alphen aan de Rijn, kunnen we nu zien dat zich andere mogelijkheden voordoen om tot mogelijke intensieve samenwerking te komen.

Binnen drie raden van toezicht in de Krimpenerwaard werd in 2018 draagvlak gevonden voor mogelijke intensivering van bestuurlijke, organisatorische en onderwijskundige samenwerking. De toezichthouders hebben de drie betrokken bestuurders gevraagd om een nadere verkenning uit te voeren op de veronderstelde voordelen van onderlinge samenwerking. De verkenning moet vooral inspiratie en ideeën opleveren voor mogelijke samenwerkingsopties. De besturen van Het Krimpenerwaard College, Onderwijs Primair en Het Schoonhovens College hebben de opdracht opgepakt en zich positief uitgesproken om de mogelijkheden voor intensieve samenwerking te onderzoeken. Een zeer positieve wending hierbij is dat de optie van samenwerken niet alleen voortgezet onderwijs betreft, maar dat tevens het openbaar primair onderwijs in de regio is betrokken, hetgeen veel perspectief biedt. De beoogde verkenning vindt plaats in 2019. Bij een positieve uitkomst, kan verdergaand onderzoek worden gestart.

Ontwikkelingen

De gemeente Krimpenerwaard heeft in het IHP financiën vrijgemaakt voor de nieuwbouw van de locatie Vlisterweg. In 2018 zijn voorbereidingen getroffen om het programma van eisen van het nieuwe gebouw te beschrijven. Het Schoonhovens College en de gemeente Krimpenerwaard worden daarbij ondersteund door HEVO. Indien het programma van eisen (pve) in juli 2019 gereed is zal vervolgens een passende architect worden aangetrokken. Bij de bouw van de nieuwe school krijgt de gemeente het bouwheerschap.

Onderwijskundig is in 2018 op de locatie Vlisterweg gestart met de voorbereiding van het project "Sterk Techniek Onderwijs". Het project is een coproductie van gemeenten, bedrijfsleven en onderwijs en richt zich op een drietal zaken: het versterken van de beroepspraktijk zowel binnen als buiten de school, loopbaanleren moet er voor zorgen dat leerlingen ervaring opdoen om een goed beroepsbeeld te verkrijgen en de school moet een doorlopende leerlijn creëren voor vmbo-mbo.

In 2019 kan de aanvraag ingediend worden, indien het project wordt goedgekeurd en de relevante subsidie wordt toegekend, kan het project worden uitgevoerd.

Op de locatie Albert Plesmanstraat is vanaf augustus 2018 in leerjaar 1 en in leerjaar 1 t/m 3 van het TTO de onderwijsvernieuwing ingezet. Vernieuwend hierbij is dat leerlingen eigenaar

zijn van het leerproces en n.a.v. keuzes van de leerling het onderwijs meer op maat wordt aangeboden.

Voor docent, mentor en decaan verandert de rol die zij hebben bij de werkwijze die bij deze ontwikkeling gevraagd wordt. Tevens zal de manier van toetsen aangepast worden.

Het Schoonhovens College kan terugkijken op een intensief jaar waarin veel werd gevraagd van onze medewerkers. De voorbereiding en implementatie van nieuwe ontwikkelingen kost veel energie en leidt tot keuzes, soms ook persoonlijke keuzes. De onderligger is altijd, aan wie en waarom geven wij onderwijs, hoe doen we dat en kan dat beter, het zijn vragen die op verschillende niveaus en binnen verschillende geledingen plaatsvinden en iedere keer weer opnieuw gesteld moeten worden.

Ik kan in volle overtuiging zeggen dat het Schoonhovens College er uitstekend voor staat aan het einde van 2018 en het begin van 2019. Er is sprake van een stevig fundament, een deskundig team medewerkers en een ambitieus onderwijskundige visie. Schoonhovens College maakt keuzes die in het belang zijn van de leerlingen. Jongeren op weg naar volwassenheid. Onze leerlingen, waar wij het voor doen. Dat dat nooit uit beeld raakt.

Het Schoonhovens College, een school om trots op te zijn! Innoverend en toekomstbestendig.

drs. Ger Schenk
bestuurder

Jaarverslag Raad van Toezicht 2018

Samenstelling van de raad van toezicht

Het afgelopen jaar heeft er in de Raad van Toezicht van het Schoonhovens College een bestuurswisseling plaatsgevonden. De raad bestaat uit 5 leden en in het afgelopen bestuursjaar was volgens het rooster van aan- en aftreden de heer Wouter Beekman aftredend lid RvT. De raad heeft bijzonder goede en aangename herinneringen aan zijn lidmaatschap van de raad. Per 1 oktober 2018 trad een nieuw lid aan, de heer Wim Jager. Aldus besloten in de gemeenteraadsvergadering van 25 september 2018. De leden van de raad hebben zich beziggehouden met verschillende disciplines, het betrof naast algemene zaken ook juridische en bestuurlijke zaken, onderwijs, financiën en kwaliteit.

De raad van toezicht bestaat nu uit de volgende leden: de heer D.W. (Dick) de Cloe (voorzitter), de heer A.R.J.M. (Ton) van Huut (plaatsvervangend voorzitter), mevrouw H.A.G. (Henny) Roosenburg, de heer R. (Ron) van der Raaij en de heer W. (Wim) Jager.

Algemeen

In 2018 kwam de raad van toezicht naast vier reguliere raadsvergaderingen bijeen in een aantal extra vergaderingen. Als gebruikelijk kwam de auditcommissie tweemaal bijeen en sprak de onderwijscommissie met de directeurs onderwijs. De voltallige raad kwam tweemaal gezamenlijk bijeen met de medezeggenschapsraad. De leden van de raad van toezicht bezochten ook diverse activiteiten op de scholen zoals de opening en afsluiting van het schooljaar en de jaarlijkse bijeenkomst van de Stichting Vrienden van het Schoonhovens College; deze laatste bijeenkomst laat steeds zien dat de Vrienden van het Schoonhovens College een buitengewoon positieve en zeer gewaardeerde bijdrage leveren aan de locatie Vlisterveg.

Themabijeenkomst

Jaarlijks komt de raad van toezicht in het nieuwe jaar voor het eerst bijeen tijdens een themabijeenkomst. In 2018 was dat op 31 januari, de bijeenkomst stond in het teken van de strategische oriëntatie van het Schoonhovens College op de toekomst (later in het verslag meer daarover), waarbij de bestuurder een interactieve presentatie verzorgde die de leidraad vormde voor de discussie. Tevens praatte de bestuurder de raad bij over de start van het samenstellen van het strategisch beleidsplan 2018-2022.

Reguliere en extra bijeenkomsten

De reguliere vergaderingen hadden een aantal terugkerende overlegpunten.

De bestuursrapportage was er daar één van. De financiële stand van zaken, de verwachting in het lopende jaar maar ook de verwachting voor de komende jaren (de meerjarenbegroting) waren belangrijke bespreekpunten. Daarnaast besteedde de raad ook aandacht aan de ontwikkelingen op het gebied van Human Resources Management (HRM): ziekteverzuim, leeftijdsopbouw, bevoegdheden. Tevens werd de raad op de hoogte gehouden hoe werving en selectie is aangepakt in het licht van de krapte op de arbeidsmarkt. Iedere vergadering stonden onderwijsontwikkeling en de kwaliteit van onderwijs geagendeerd.

Op 12 maart 2018 vond de eerste reguliere bijeenkomst plaats. De bestuurder informeerde in die vergadering de raad van toezicht over de uitkomsten van de Spiegel VO (medewerkerstevredenheidsonderzoek). De stand van zaken van de gesprekken over de strategische oriëntatie op de toekomst (de gesprekken met Scala en Coenecoop) is ook besproken.

De gesprekken daarover tussen de drie partijen leken juist in de periode rond de voorjaarsvakantie in een impasse te raken. Kort daarna bleek dat Scala en Coenecoop er de voorkeur aan gaven de gesprekken in het traject samen af te ronden. Ook stond het aanstaande vertrek van bestuurder Berend Buddingh' geagendeerd. De raad van toezicht prefereert - op grond van het advies van de bestuurder - de vacature tijdelijk in te vullen (er vinden over o.a. dit onderwerp 2 extra bijeenkomsten plaats, zie verder).

Op 27 juni 2018 vond de reguliere tweede bijeenkomst van het jaar plaats. In deze vergadering stelt de raad van toezicht de jaarrekening en het jaarverslag 2017 vast. Daarnaast is een aantal reguliere onderwerpen aan bod gekomen. Zo is de raad van toezicht bijgepraat over de stand van zaken ten aanzien van het voldoen aan wetgeving op het gebied van o.a. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E).

Op 9 oktober 2018 zijn o.a. de onderwijsontwikkelingen & kwaliteit, de uitgangspunten van de begroting 2019 en de (ver)nieuwbouw van de locatie aan de Vlisteweg besproken. Natuurlijk werd ook de stand van zaken verkenning samenwerking besproken.

In de laatste bijeenkomst van 2018 op 18 december is de begroting vastgesteld. Bij de bespreking van de voorliggende begroting komt de leerlingenkrimp ter sprake, de raad van toezicht liet zich uitvoerig informeren over hoe op de gevolgen daarvan wordt voorgesorteerd.

Op 10 april vond een eerste extra overleg van de raad plaats. De werving- en selectieprocedure voor de interim bestuurder is besproken en vastgesteld. Tevens stelde de raad van toezicht de procedure en het profiel t.b.v. de werving van een nieuw lid van de raad van toezicht vast. Daarnaast boog de raad van toezicht zich in deze bijeenkomst over mogelijke gesprekspartners voor een verkenning van een toekomstige strategische samenwerking in de Krimpenerwaard. De realisatie van een vorm van strategische samenwerking wordt een belangrijke opdracht voor de interim bestuurder.

Op 24 mei 2018 kwam de raad van toezicht bijeen in een tweede extra vergadering. Na een zorgvuldige procedure doet de benoemingsadviescommissie (BAC) een voordracht: de interim bestuurder - de heer Ger Schenk - kan worden benoemd. De voordracht van het nieuwe lid voor raad van toezicht - de heer Wim Jager - is ook unaniem geaccepteerd. De gemeenteraad behandelde het verzoek tot zijn benoeming in de gemeenteraadsvergadering van 25 september 2018.

In het kader van heroriëntatie op de toekomst is - nog voor de zomervakantie - een gesprek gepland met bestuurders en raden van toezicht van het Krimpenerwaard College en Onderwijs Primair.

Overige bijeenkomsten

In 2018 kwam de auditcommissie (Ton van Huut en Ron van der Raaij) tweemaal bijeen. De eerste keer in juni voorafgaand aan de reguliere vergadering waarin de jaarrekening wordt besproken. Eind november besprak de auditcommissie in haar tweede bijeenkomst van 2018 de begroting met de bestuurder en het hoofd staf. Tevens is hierbij gesproken over de rechtmatige verwerving en de rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. De naleving van de wettelijke voorschriften is zoals elk jaar, per thema besproken.

De onderwijscommissie (Henny Roosenburg en Ton van Huut) had op 27 november een gesprek over onderwijs met de twee locatiedirecteuren, Esther van Looijengoed en Leen Prins. In verband met het vertrek na acht jaar van bestuurder Berend Buddingh' en de korte werkperiode sinds zijn aantreden van de nieuwe (interim) bestuurder Ger Schenk, vond er in 2018 geen bijeenkomst plaats met de remuneratiecommissie.

Naast de twee gezamenlijke bijeenkomsten tussen raad van toezicht en medezeggenschapsraad vond in 2018 in het kader van de procedure werving en selectie van de interim bestuurder extra overleg plaats met (vertegenwoordigers van) de MR om gezamenlijk een goede werving voor te bereiden.

Verkenning strategische samenwerking en de nabije toekomst

Nadat in februari een (voortijdig) einde kwam aan de gesprekken tussen Scala, Coenecoop en het Schoonhovens College vindt nog voor de zomer 2018 een oriënterend gesprek plaats tussen vertegenwoordigers van het Schoonhovens College, Stichting Onderwijs Primair en het Krimpenerwaard College. Door een dalend leerlingenaantal komt het brede aanbod en kwaliteitsniveau van scholen onder druk te staan. De bestuurders én de drie raden van toezicht zijn de mening toegedaan dat er kansen liggen voor wederzijdse versterking in het belang van het onderwijsaanbod in de Krimpenerwaard. Er is een formele opdracht geformuleerd door de drie raden van toezicht aan de bestuurders. Een verkenning kon starten. Een eerste rapportage volgde in het voorjaar van 2019. Betrokken bestuurders, raad van toezicht en medezeggenschap zijn positief over deze eerste resultaten. Besloten is om de meerwaarde van de benoemde aspecten waarop samenwerking zou kunnen plaatsvinden nader te onderzoeken.

In december 2018, vooruitlopend op de eerste formele uitkomsten van de verkenning, besprak de medezeggenschapsraad met de raad van toezicht haar wens om de aanstelling van de interim-bestuurder te verlengen. Voortzetting van de overeenkomst werd toen al als de beste optie gezien in verband met continuïteit en rust voor de school. In april 2019 is dit voornemen geformaliseerd. De verkenning naar een verdere strategische samenwerking gaat in diezelfde maand een volgende fase in.

Een van de aspecten die (mede) aanleiding is voor een strategische verkenning is het dalend leerlingenaantal. Een aandachtspunt dat in het hele land speelt. Ook de raad van toezicht van het Schoonhovens College volgt deze ontwikkeling nauwgezet. Het leerlingenaantal is immers een belangrijk kengetal voor de begroting van de school. Inmiddels is bekend dat het aantal aanmeldingen voor het schooljaar 2019-2020 hoger is dan verwacht. De prognoses voor de komende jaren zijn mede naar aanleiding van het aantal aanmeldingen iets bijgesteld.

Een van de uitdagingen in 2019 is het nieuwbouwproject locatie Vlisterveg. In de plannen wordt al rekening gehouden met de recente ontwikkelingen in het VMBO-techniekonderwijs, de nieuwbouwlocatie zal zeker worden voorzien van zeer goed uitgeruste technieklokalen. De samenwerking met het regionale bedrijfsleven draagt daar mede aan bij. Daarmee zal het Schoonhovens College haar bestaande reputatie hoog kunnen houden en er verder aan werken om het motto van het strategisch beleidsplan '*van ambitie naar resultaat*' gestalte te geven.

Tot slot spreekt de raad van toezicht haar waardering en dank uit naar alle medewerkers voor hun inzet om te komen tot kwalitatief goed onderwijs op onze beide locaties in Schoonhoven.

Dick de Cloe
Voorzitter Raad van Toezicht StOVOS
Schoonhoven, april 2019

Bestuursverslag

Algemene informatie

Juridische structuur

De Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs (Stovos) is opgericht op 3 juli 2012 te Schoonhoven en met ingang van 1 augustus van dat jaar actief. Het Schoonhovens College maakt integraal onderdeel uit van de stichting. In het bestuursmodel is sprake van een eenhoofdig College van Bestuur met een Raad van Toezicht. Stovos is juridisch eigenaar van de schoolgebouwen en de daartoe behorende terreinen, de gemeente Schoonhoven is economisch eigenaar.

Missie en kernwaarden.

Op 6 januari 2014 heeft de Medezeggenschapsraad als laatste gremium ingestemd met het strategisch beleidsplan *Visie 2018*. Een document dat richting geeft aan de inrichting en de doelen van de school. De missie en kernwaarden worden als volgt gedefinieerd.

Onze missie is dat leerlingen onze school verlaten als jong volwassenen die weten wat de wereld om hen heen aan kansen en risico's biedt. Daar hebben we hen op voorbereid. Ze beschikken daarbij over een diploma dat past bij hun capaciteiten en interesses en waarmee ze kunnen doorstromen naar passend vervolgonderwijs of een baan.

Kwaliteit

Leidend in alle geledingen is kwaliteit. Kwaliteit van onderwijs, begeleiding en resultaten, kwaliteit van omgeving, van processen en van leiding geven. Er is sprake van een permanente kwaliteitscyclus, waarbij de focus ligt op opbrengstgericht werken. We stellen doelen en checken of we de gewenste resultaten behalen. Alles met het oog op het beste onderwijs.

Nieuwsgierigheid

Leerlingen op het Schoonhovens College willen ontdekken, zijn nieuwsgierig. Dat is de basis voor beter onderwijs, de voorwaarde voor kwaliteit. Docenten stimuleren leerlingen in hun nieuwsgierigheid. Door enthousiast onderwijs te geven en de leerlingen uit te dagen. Een kritische blik hoort daarbij en is de basis voor excellente prestaties van leerlingen op ieder niveau.

Veiligheid

In de school moeten leerlingen zich veilig voelen; alleen dan kunnen zij optimaal presteren. Respect voor elkaar, jong en oud, docent en leerling, is voor ons dan ook van cruciaal belang. Het personeel heeft hierin een voorbeeldfunctie.

Tevens kiezen wij voor een kleinschalige aanpak. De afdelingsstructuur is van dien aard dat, in geval van groei, de omvang van de afdeling herkenbaar blijft, leerlingen zich daar bij betrokken voelen en zichtbaar zijn. Ook de dagelijkse organisatie en de inrichting van het gebouw zorgen voor blijvende kleinschaligheid. Leerlingen kennen de weg en weten waar ze moeten zijn.

Openheid

Het openbare karakter van onze school resulteert op alle vlakken in een open houding. Onze school staat midden in de samenleving en brengt leerlingen normen en waarden bij waarmee zij zich in die samenleving kunnen bewegen. Respect en transparantie zijn daarin sleutelwoorden. In combinatie met een veilige, ontspannen schoolomgeving levert dit goede resultaten op.

Kernactiviteiten

Het Schoonhovens College is een openbare scholengemeenschap voor vwo, havo en vmbo. Binnen het vmbo worden drie leerwegen aangeboden: de theoretische, de kaderberoepsgerichte en de basisberoepsgerichte leerweg. De beroepsvoorbereidende profielen binnen het vmbo zijn: Zorg en Welzijn, Produceren, Installeren, Energie (PIE), Economie & Ondernemen èn Bouwen, Wonen, Interieur (BWI). Daarnaast biedt het Schoonhovens College LWOO aan èn Tweetalig VWO.

Het onderwijs wordt verzorgd op twee locaties: Albert Plesmanstraat 4 (AP), Vlisterweg 22 (VW). Op beide locaties is in 2014 vernieuwbouw gerealiseerd. Door de stormachtige groei op de locatie VW blijft de huisvesting echter achter op de vraag. Daarom is er nog altijd onderwijs gegeven op de Bergambachterstraat tot einde gebruiksvergunning en hierna in aanpalende units. Daarnaast wordt hier een ruimte gehuurd van het Schoonhovens College door het Samenwerkingsverband MHR voor de huisvesting van het Opvangvoorziening Schoonhoven.

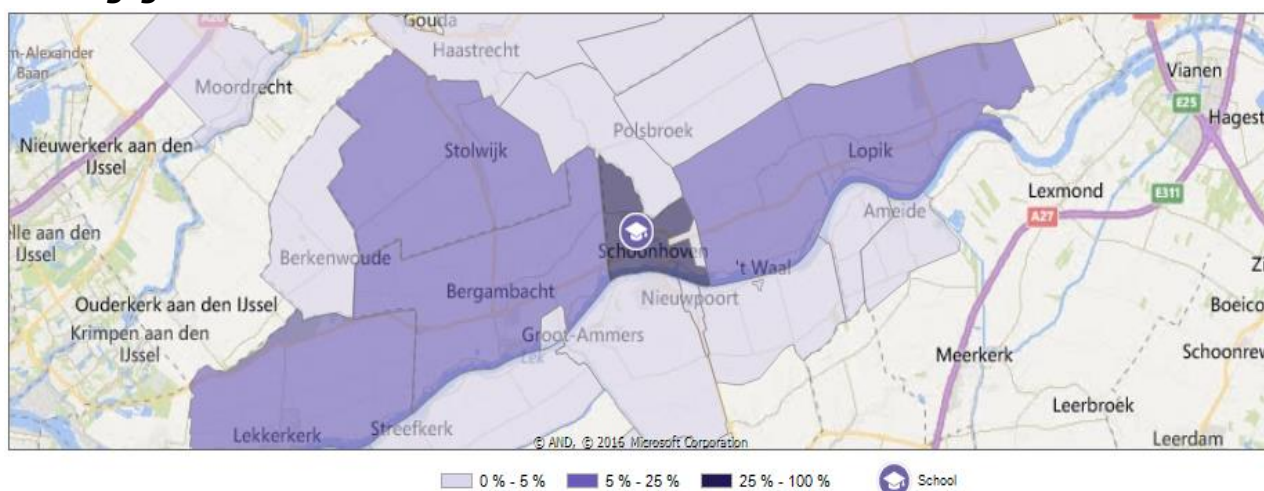
Klachten

Het beleid met betrekking tot de afhandeling van klachten is erop gericht om tijdig en adequaat de klacht te behandelen, door zo spoedig mogelijk het gesprek aan te gaan met de klager en naar een gezamenlijke oplossing te zoeken. Is dit vanwege de aard van de klacht niet mogelijk of heeft de afhandeling naar het oordeel van de klager niet naar behoren plaatsgevonden, dan spreken we van een klacht in formele zin. In dat geval treedt de Klachtenregeling Stovos in werking. Op iedere locatie zijn twee interne vertrouwenspersonen, die de klager kunnen doorverwijzen naar de externe vertrouwenspersoon. De klachtenregeling, contactpersonen en externe vertrouwenspersoon worden in de schoolgids en op de website vermeld. Een klacht wordt gezien als een leerpunt voor de organisatie.

Voedingsgebied

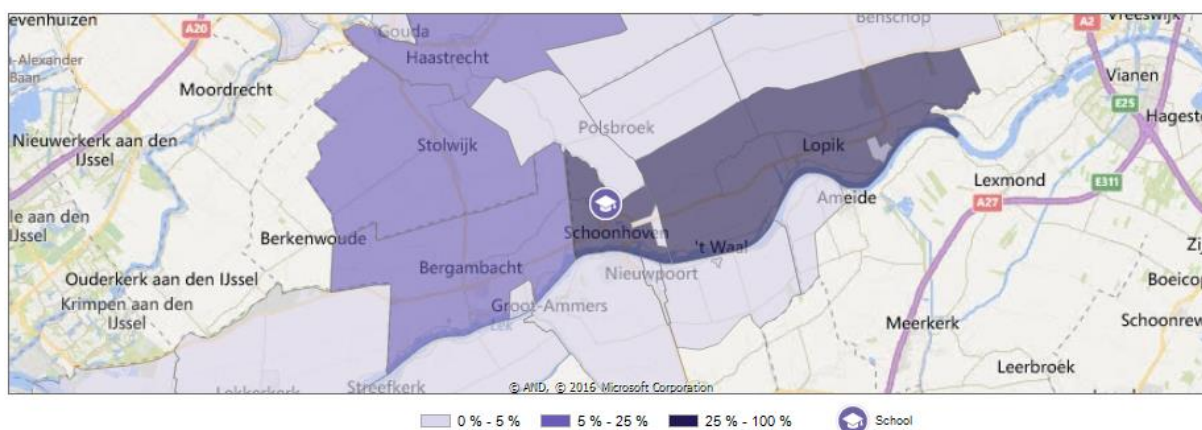
Het Schoonhovens College heeft een *regionale onderwijsfunctie*. Het beleid is gericht op een kwalitatief goed en zo breed mogelijk onderwijsaanbod, hetgeen met name binnen het vmbo (de beroepsvoorbereidende vakken) aantrekkelijk moet zijn voor zowel meisjes als jongens. Dit betekent dat in een groot voedingsgebied een breed onderwijspakket wordt aangeboden door een relatief kleine school.

Voedingsgebied Albert Plesmanstraat

Gemeente top 3	Voedingsgebied locatie AP	Voedingsgebied locatie VW
Krimpenerwaard	65,4%	62,6%
Lopik	21,2%	27,4%
Molenwaard	10,6%	8,7%

Voedingsgebied Vlisterveg

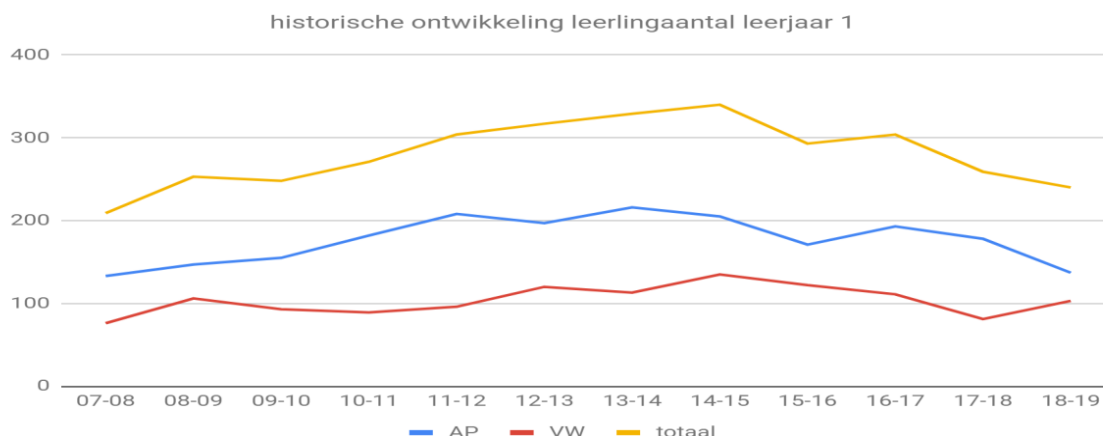
Leerlingaantal

Het leerlingaantal betrof op de teldatum (1 oktober 2018) 1289 leerlingen, waarvan 5 vavo-leerlingen. De afgelopen 5 jaar kenden wij een aanmelding van 325, 340, 280, 299, 253 en 235 leerlingen (exclusief zittenblijvers). De voorspelde bevolgingskrimp heeft zich definitief doorgezet. Aanmeldingen van boven de 300 leerlingen zijn sinds vier jaar voorbij. De aanmelding voor het schooljaar 2018-2019 bedraagt 240 leerlingen, een teruggang met 9%. Dit jaar 2019 blijft de aanmelding op de locatie Albert Plesmanstraat (140) vermoedelijk licht achter op de prognose. De locatie Vlisterveg (122) heeft zich ten opzichte van een jaar geleden flink hersteld met een goede aanmelding.

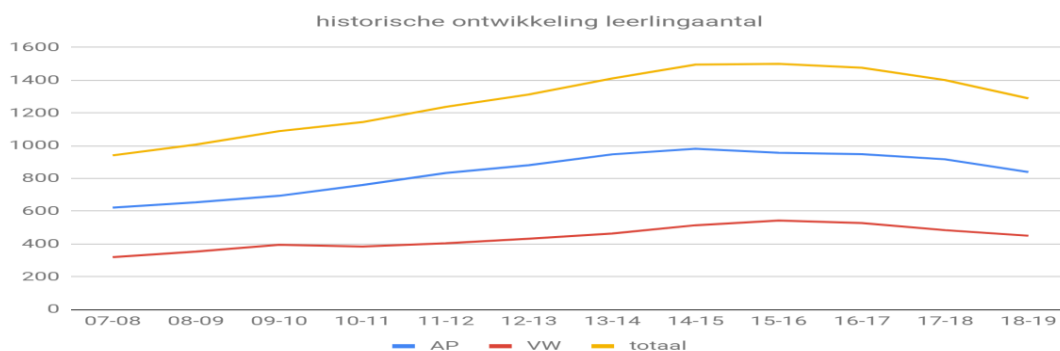
Het totaal aantal leerlingen is gedaald tot onder de 1300 leerlingen in het schooljaar 2018-2019 en zal vermoedelijk op middellange termijn stabiliseren rond de 1100 leerlingen.

Aantal leerlingen in leerjaar 1 (per 1 oktober)						
Locatie	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19
Schoonhovens College AP	216	205	171	193	178	137
Schoonhovens College VW	113	135	122	111	81	103
Totaal	329	340	293	304	259	240
Totaal aantal leerlingen (per 1 oktober)						
Locatie	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19
Schoonhovens College AP	947	980	957	947	917	839
Schoonhovens College VW	464	514	543	529	484	450
Totaal	1411	1494	1500	1476	1401	1289

tabel: ontwikkeling leerlingaantal per locatie en totaal

grafiek : ontwikkeling leerlingaantal per locatie en totaal

grafiek : historische ontwikkeling (2007-2018) leerlingaantal per locatie en totaal

Uitgangspunten begroting

De directie legt jaarlijks medio september de uitgangspunten voor de komende begroting vast. Een aantal uitgangspunten hebben een algemeen karakter.

- 1 Begrotingsdiscipline. Kosten blijven binnen deze gestelde kaders. Meevallers komen ten goede aan het resultaat 2018. Budgetverantwoordelijkheid ligt bij locatiedirecteuren en hoofd Staf met bestuurder.
- 2 Er is geen ruimte voor overschrijdingen of nieuwe, maar wel te voorziene uitgaven. Alleen het College van Bestuur is gerechtigd afwijkingen te accorderen. In principe wordt er binnen de verdichte begrotingspost per locatie gezocht naar dekking voor de overschrijding. Het Hoofd Staf heeft hierin een centrale rol.
- 3 De begroting 2018 biedt een meerjarenperspectief waarin nadrukkelijk de personele ontwikkeling aangaande leeftijdsopbouw, verschuiving pensioenleeftijd, functiemix-ontwikkeling en leerlingaantal is meegenomen. Ook de huisvesting en de stand van het onderhoud wordt meegenomen.
- 4 Voor een gezond eigen vermogen is het doel een minimaal weerstandsvermogen van 14%. Op basis van een gehouden externe risico-inventarisatie, is het beoogd eigen vermogen vastgesteld. Dit is verwerkt in de meerjarenraming.

- 5 Voor de P&C-cyclus komt het uiteindelijk aan op 'handelen naar' door alle betrokkenen. Binnen de organisatie moeten we komen tot automatiseren. Het Hoofd Staf heeft daarbinnen een sleutelrol.
- 6 Voor het schooljaar 19-20 zijn de aanmeldingen voorzichtig begroot.

In de begroting wordt in beeld gebracht welk aandeel beide vestigingen in de totale begroting hebben.

Scholen op de kaart

Sinds eind 2012 is het Schoonhovens College volledig aangesloten bij het door de VO-Raad ingestelde tool Vensters voor Verantwoording (www.scholenopdekaart.nl/). Hierin kunnen ouders/leerlingen en ieder andere geïnteresseerde op tal van gebied informatie krijgen over het Schoonhovens College (en bijna alle andere scholen in Nederland). Van leerlingenaantallen, voedingsgebieden, resultaten tot financiën.

B1. Organisatie & beheer

Organisatiestructuur

Het bevoegd gezag van het Schoonhovens College wordt gevormd door het College van Bestuur. Er is sprake van een eenhoofdig CvB. De voorzitter van het CvB wordt betiteld als bestuurder (per 1-6-2018, tot die tijd als rector-bestuurder).

De directie van het Schoonhovens College bestaat uit de bestuurder en de twee locatiedirecteuren.

De locatiedirecteuren zijn belast met de dagelijkse leiding van de twee locaties: Albert Plesmanstraat en Vliesterweg. Op deze locaties is het onderwijs georganiseerd in afdelingen onder leiding van afdelingsleiders.

De besturingsfilosofie van het Schoonhovens College onderkent vijf principes.

1. Formaliseren zonder bureaucratie

Voor het Schoonhovens College is er sprake van een noodzaak tot formaliseren (van beleid tot procedures) om te kunnen groeien naar een professionele schoolorganisatie. De externe bevestigingen en interne wensen op dit vlak versterken deze noodzaak. In dit proces hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Formaliseren is een natuurlijke stap in de ontwikkeling van de school. Zonder een professionele organisatie kan het Schoonhovens College haar doelstellingen niet behalen.
- Formaliseren is geen doel op zich, maar een middel.
- Formaliseren staat niet gelijk aan top-down. Collega's worden betrokken in beleidsontwikkeling, de ontwikkeling van procedures en het maken van afspraken.
- Formaliseren is noodzakelijk om ruimte te kunnen geven aan collega's.

2. Beleid is richtinggevend kader

Het beleid op diverse deelterreinen (onderwijs, personeel, organisatie, financiën) is gekoppeld aan het meerjarenbeleidsplan van het Schoonhovens College. Belangrijk is dat de zogenaamde PDCA-cyclus (*Plan, Do, Control, Act*) consequent en op verschillende niveaus wordt gehanteerd.

3. Geen integraal management

De locatiedirecteur is verantwoordelijk voor locatiespecifieke keuzes ten aanzien van onderwijs, kwaliteit, personeelsontwikkeling en huisvesting. Deze keuzes worden gemaakt binnen de kaders van het meerjaren beleidsplan en het jaarplan. De directie kiest ervoor om niet met locatiebudgetten te werken. Keuzes ten aanzien van formatieve inzet en financiën worden binnen de directie gemaakt om financiële stromen transparant te houden en om flexibiliteit te behouden ten aanzien van de inzet van middelen.

4. Besluitvorming en mandatering

In de directie wordt besluitvorming voorbereid. *Formele besluiten* worden "gehoord hebbende het directieoverleg" genomen door de bestuurder. Deze worden in een apart overzicht gedocumenteerd, naast het verslag van het directieoverleg.

5. Een passende stafondersteuning

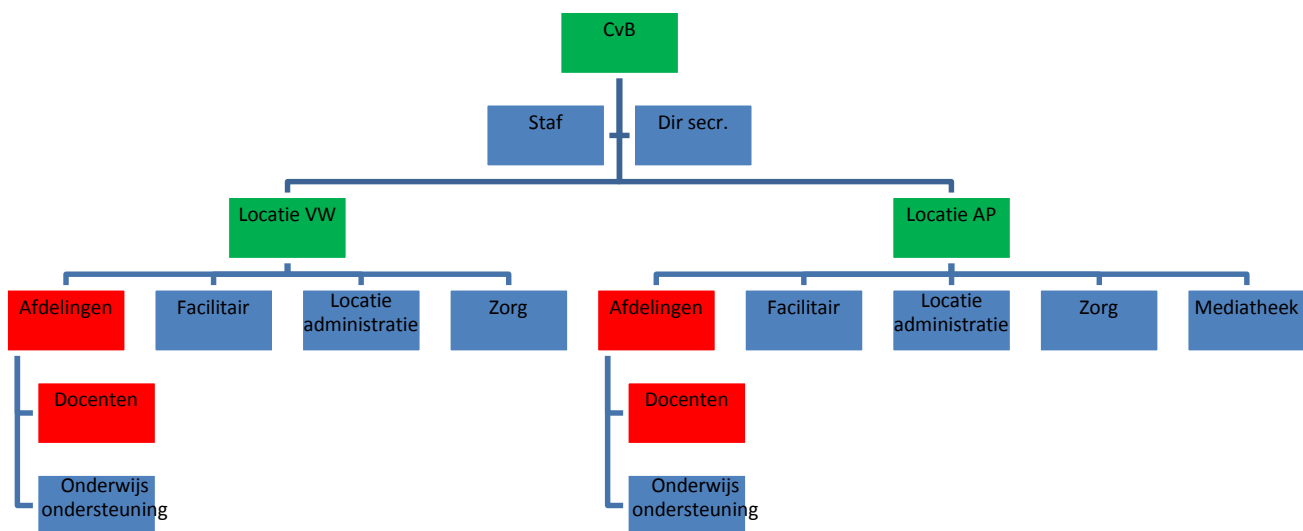
De toegenomen regeldruk vanuit de overheid (bijvoorbeeld op het gebied van verantwoording), de groei van de school vragen om een adequate kwantitatieve en kwalitatieve stafondersteuning. Bij het bepalen van de omvang van de ondersteuning spelen twee overwegingen een rol. Enerzijds wil het Schoonhovens College voorzichtig zijn met investeringen in overhead, omdat zoveel mogelijk geld naar het primaire proces moet gaan. Anderzijds is het niet wenselijk dat leidinggevenden tijd besteden aan (operationele) activiteiten die ten koste gaan van de uitvoering van de managementopdracht.

De vertaling van deze principes heeft geleid tot een ingreep in de afdelingsstructuur, waarbij gekozen is voor meer en dus compactere afdelingen. De beoogde organisatiestructuur is met ingang van 1 augustus 2014 geëffectueerd. Voorjaar 2016 is een nieuwe functiebouwwerk OOP vastgesteld, inclusief nieuwe functiewaardering. Bijzondere aandacht was er voor de herpositionering van de staf.

Het jaar 2016 heeft daarbij meer duidelijkheid gegeven over de positie van het College van Bestuur (CvB), de directie en de staf. De staf moet groeien naar een ondersteunende dienst voor directie en CvB, waarin data een belangrijke informatievoorziening vormen en beleidsvoorbereidende voorstellen kunnen worden gedaan. Het beleid wordt uiteindelijk binnen de directie bepaald en vastgesteld door de bestuurder. Binnen de staf functioneren de onderdelen: financiën, HRM, leerlingadministratie, ICT en kwaliteitszorg. De directieondersteuning vormt een aparte afdeling. De facilitaire dienst (conciërgerie), evenals de mediathecarissen, de TOA's als de praktijkinstructeurs vallen onder de locaties en hun directeuren of afdelingsleiders.

Het College van Bestuur is een zelfstandige entiteit, het bevoegd gezag. Verantwoording richting Raad van Toezicht is een cruciaal gegeven. Het door de RvT vastgestelde toezichtskader heeft een doorwerking binnen de organisatie. Het CvB houdt zich in principe niet bezig met de dagelijkse gang van zaken.

RvT hanteert in haar toezichthoudende rol de Code Goed Onderwijsbestuur VO. Jaarlijks wordt hierop gereflecteerd in een afzonderlijke vergadering.

afbeelding : organigram

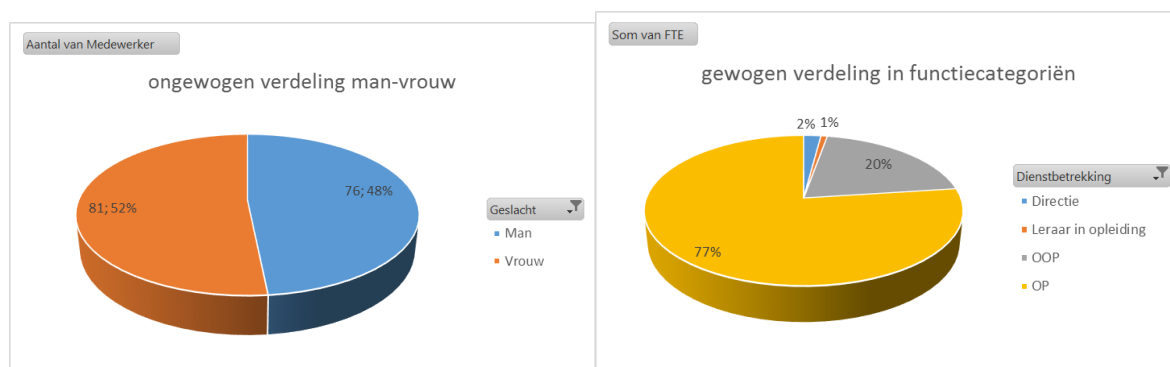
College van Bestuur en directie

De heer drs. B.J. Buddingh' is rector-bestuurder van het Schoonhovens College tot 1 juni 2018 direct opgevolgd door de heer drs. G.L. Schenk als (interim-)bestuurder.

Mevrouw drs. E.J. van Looijengoed is locatiedirecteur Albert Plesmanstraat, tevens belast met de portefeuille kwaliteit. De locatie Vlisterweg wordt geleid door dhr. L. Prins, tevens belast met de portefeuille personele zaken.

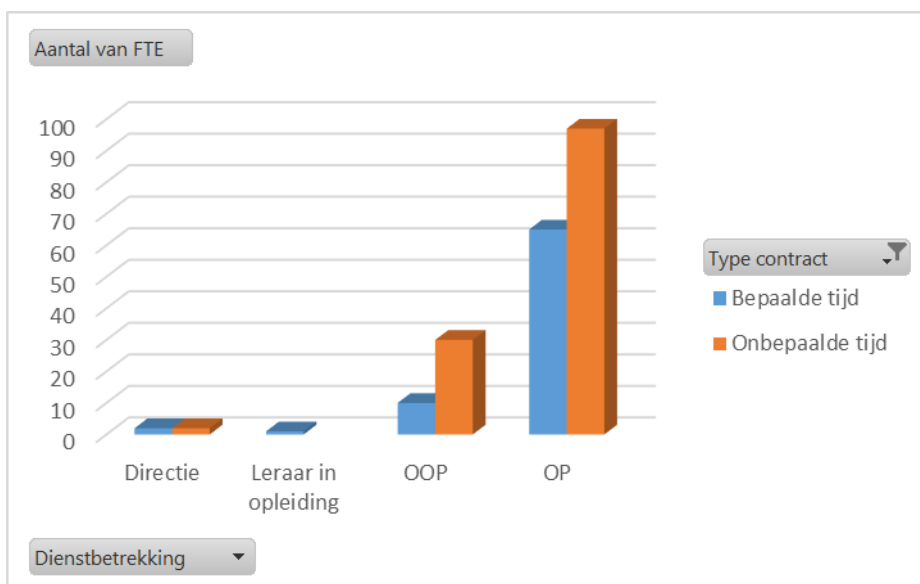
Personele ontwikkelingen 2018

Van de personele situatie over 2018 valt een aantal zaken aan te geven. De man-vrouw verdeling is redelijk in verhouding. Er zijn 157 personeelsleden.

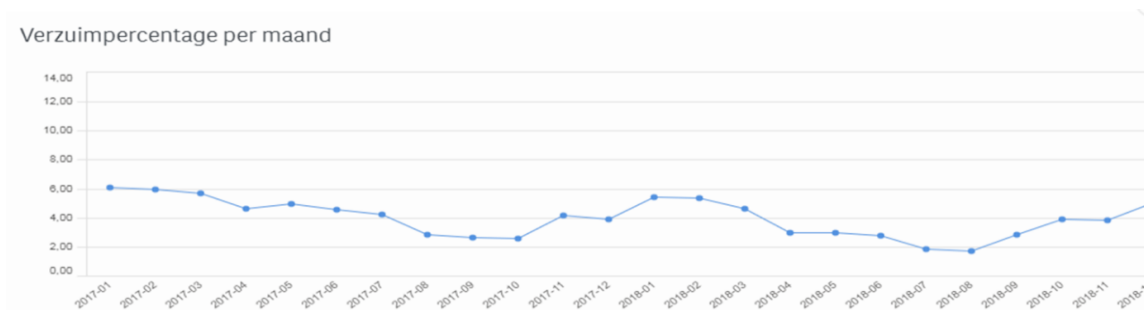
grafiek: grafische weergave verdeling per geslacht en per functiecategorie

De **flexibele schil** onderverdeeld in de 4 functiecategorieën laat duidelijk zijn dat er bij het OP naar verhouding veel aanstellingen zijn met bepaalde tijd. Hierin zitten ook veel tijdelijke uitbreidingen. Hierdoor is deze som dan ook hoger dan het aantal personeelsleden van 157.

grafiek : verdeling in type dienstverband per type contract

Het gemiddelde verzuimpercentage over 2018 is 4%. De curve laat opnieuw een piek zien na de herfstvakantie tot de voorjaarsvakantie. Dit is een beeld die zich herhaald in schooljaar 2018-2019 In de zomermaanden is het gezakt tot onder de 2%. Met name vanwege een aantal langdurig zieken is ook in de zomermaanden het ziektecijfer relatief hoog. Het landelijk verzuimpercentage voor 2018 bedraagt voor de sector 5,1%. Onze streefwaarde is 1%-punt lager dan het landelijk cijfer, dat is met 4% keurig conform doelstelling.

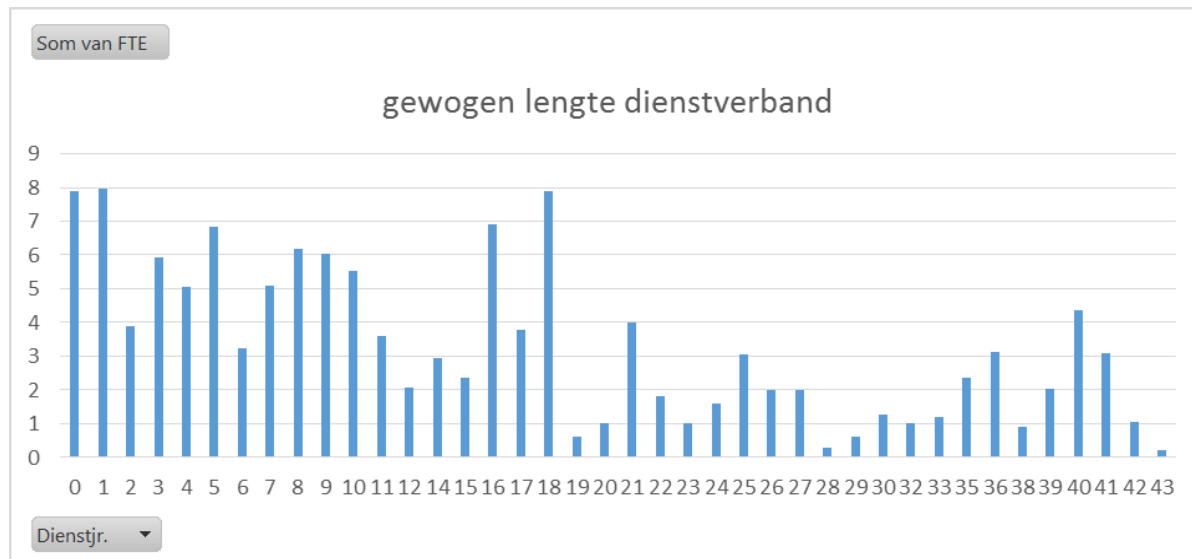

grafiek : ontwikkeling verzuimpercentage per maand

grafiek : ontwikkeling verzuimfrequentie per maand

Bijzonder valt op te merken dat er een groot aantal collega's zijn die een dienstverband hebben van 0 tot 20 jaar en dat dit redelijk verdeeld is. Het aantal lange dienstverbanden na 20 jaar neemt fors af, maar blijft tot zelfs 43 jaar aanwezig.

grafiek : gewogen aantal van de lengte in duur dienstverband

Tenslotte laat de leeftijdsopbouw van het personeel opgebouwd in de verdeling man-vrouw zien dat er een oververtegenwoordiging zit in de leeftijdscategorieën; 33-46 en 58-63. Deze laatste groep gaat in afzienbare tijd de organisatie verlaten. Echter 2 jaar later dan verwacht in verband met het ophogen van de AOW-leeftijd.

In- en uitstroom

In 2018 zijn 18 medewerkers uit dienst gegaan. De grootste groep medewerkers, te weten 10 medewerkers, is op eigen verzoek uit dienst gegaan. Eén medewerker is met pensioen gegaan en van 8 medewerkers is het contract niet verlengd. Als we kijken naar de functies dan is de grootste groep die uit dienst is gegaan OP, namelijk 12 medewerkers.

Collega's uit dienst 2018			Collega's in dienst 2018		
Rijlabels	Aantal van Persnr	Som van WTF Totaal	Rijlabels	Aantal van Persnr	Som van WTF Totaal
ontslag doorschool	8	5,7	uitbreiding	1	0,4
ontslag zelf	4	2,6	vervanging	9	6,68
pensioen	5	2,9	ziektevervanging	5	3,0
afpraak	1	0,8	Eindtotaal	15	10,1
Eindtotaal	18	12,1			

In 2018 zijn 9 collega's aangenomen ter vervanging van vrijkomende vacatures en zijn 5 medewerkers tijdelijk aangesteld voor ziektevervanging. Er is 1 nieuwe OOP functie gecreëerd die per 1-8-2018 ook weer is vervallen.

Fte

Per 31 december 2017 zijn er 132,22 fte in dienst. Het aantal absolute medewerkers is 158. Dit betekent dat iedere medewerker gemiddeld een baan heeft van 0,8367 fte. Per 31 december 2018 zijn er 131,74 fte in dienst en absoluut 157. (gem 0,8391 fte) Een relatief groot aantal medewerkers heeft een werktijdfactor boven 1,000.

De verhouding man/vrouw is 48% man en 52% vrouw, te weten 76 mannen en 82 vrouwen. Als we kijken naar de verhouding man/vrouw binnen de grootte van de baan, dan zien we dat de mannen gemiddeld een hogere fte hebben dan de vrouwen.

Funciemix

De stand van de funciemix wordt altijd gemeten met peildatum 1 oktober van enig jaar.

schaal	fte	%	maatwerk-afspraken
Leraarschaal LB	18,87	18,7%	25%
Leraarschaal LC	52,51	52,2%	45%
Leraarschaal LD	27,13	27,0%	30%
	100,66	100%	100%

Binnen de LD formatie is ook LE gerekend (1,0 fte).

Zoals te zien is in de tabel wordt de invulling van de funciemix niet gehaald conform de maatwerkafspraken die gemaakt is met de vakbonden in 2014. Binnen de (maatwerk)afspraken van de funciemix geldt de regel dat 2x een aanstelling in LC, 1x een aanstelling in LD kan compenseren. Indien hiermee rekening wordt gehouden dan is er geen tekort in de LD formatie. De 3% punt tekort is gecompenseerd door de 7,2%-punt overschrijding in de LC formatie.

De invulling LD is op korte termijn niet eenvoudig te bewerkstelligen indien we ons houden aan de vigerende interne funciemixafspraken. Er is te weinig potentieel LD onder de docenten binnen de vakken waar LD nog onvoldoende vertegenwoordigd is. Er zijn enkele collega's die opgeleid worden voor hun eerstegraads bevoegdheid en lijken te passen binnen het profiel wat is gesteld aan een LD-functie. In 2019 wordt na overleg met de PMR wel een nieuwe tranche opengesteld om extra carrièrekansen te bieden.

Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

In 2017 is een bemiddelingsbureau ingeschakeld om de oud-collega's te bemiddelen naar een nieuwe betrekking, teneinde de ww-premie te reduceren en goed werkgeverschap te betrachten. De betrokkenheid van onze organisatie houdt niet op na ontslag. De recente oud-collega's die in de ww-zaten zijn aangemeld en worden begeleid. De eerste resultaten zijn niet bemoedigend.

Medewerkerstevredenheidsonderzoek : De Spiegel personeel en school

Alle medewerkers zijn in november 2017 uitgenodigd om mee te doen aan de enquête Spiegel personeel en school (hierna te noemen Spiegel). De uitkomsten van de Spiegel helpen mee om een breed beeld te krijgen van wat er leeft binnen de school en kunnen helpen om de juiste accenten te leggen in het nieuw op te stellen strategisch plan voor 2018 – 2022.

De vragen gingen over onderwerpen zoals:

- Hoe goed doen we het als school?
- Zorgen het personeelsbeleid en de ondersteuning door leidinggevenden ervoor dat medewerkers goed werk kunnen leveren?
- Ben je tevreden over de school als werkgever?
- Kun je je professioneel ontwikkelen en ervaar je voldoende professionele ruimte?
- Is de werkdruk acceptabel?

- Voel je je gewaardeerd?

De medewerkers zijn verdeeld in vier functiegroepen, waarbij iedere functiegroep vragen heeft gekregen die passen bij de specifieke rol. De vier functiegroepen zijn directie, afdelingsleiders, docenten en OOP medewerkers.

Hoewel de uitkomsten van dit onderzoek niet branchevreemd zijn is per deelgeleding actie uitgezet op de belangrijkste elementen.

Huisvesting

In 2018 liepen er een viertal trajecten bij de gemeente Krimpenerwaard.

De **akoestiek-voorziening** van de AP-zaal (eigendom Gemeente) is onvoldoende. In 2019 plaatst de Gemeente een voorziening die de geluidsbelasting sterk reduceert en weer binnen de norm plaatst.

Het Schoonhovens College is zeer fors gekort op de subsidie **gebruik buitensportvelden**. Dit heeft een nadelig effect om de voetbalvelden te kunnen gebruiken onder dezelfde voorwaarden. In de oude regeling werd het bedrag 1-op-1 aan de voetbalvereniging doorbetaald.

Het Schoonhovens College heeft tot het einde van de gebruiksvergunning (najaar 2018) gebruik gemaakt van een klein deel van het **Wolfsongebouw**. Dit pand verkeert in een slechte conditie en de Gemeente wilde de verleende gebruiksvergunning niet verlengen, mede omdat de Gemeente dit pand wilde verkrijgen. De Gemeente heeft de voorgestelde compensatieregeling van de verhuizing neerwaarts aangepast en slechts een deel van de verhuiskosten betaald en levert geen bijdrage in de (hogere) huurlasten van de geplaatste units.

Verder heeft de gemeente het Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. In het IHP wordt van alle schoolgebouwen in de Krimpenerwaard (PO en VO) een quickscan kwaliteit en onderhoud gemaakt. Hieruit is voor het Schoonhovens College naar voren gekomen dat de locatie Vlisteweg op korte termijn **nieuwbouw** krijgt. Het formele besluit hierover dient door de nieuwe Gemeenteraad te worden genomen, maar de voorbereidende activiteiten kunnen medio 2018 – onder voorwaarden - wel in gang worden gezet.

AFAS – Driessen

Per 1-2-2016 maakt het Schoonhovens College gebruik van de dienstverlening door Driessen op het gebied van HRM/Payroll en is vraagbaak op financieel gebied. De school heeft sinds 2012 AFAS Financieel en HRM, binnen een eigen omgeving. De primaire insteek is om de uitvoering en invoering door de school te laten plaats te laten vinden en Driessen de salarisverwerking te laten doen inclusief de cruciale koppelingen te verzorgen voor UWV, belastingdienst en ABP, de personele begroting te laten maken en op de achtergrond het systeem te monitoren.

B2. Onderwijs

Onderwijsstructuur

De school is opgedeeld in zes afdelingen, elk onder leiding van een afdelingsleider: vwo-havo-mavo op de locatie AP, onderbouw vmbo-bk (klassen 1 en 2) onderbouw vmbo-lwoo, bovenbouw vmbo bk (klas 3 en 4) op de locatie VW.

Toegankelijkheid

Het Schoonhovens College is een openbare scholengemeenschap. Dit betekent dat de toegang, mits ondersteund door het advies van de basisschool, de eindtoetsen en mogelijk aanvullend test/toetsmateriaal, drempelloos is.

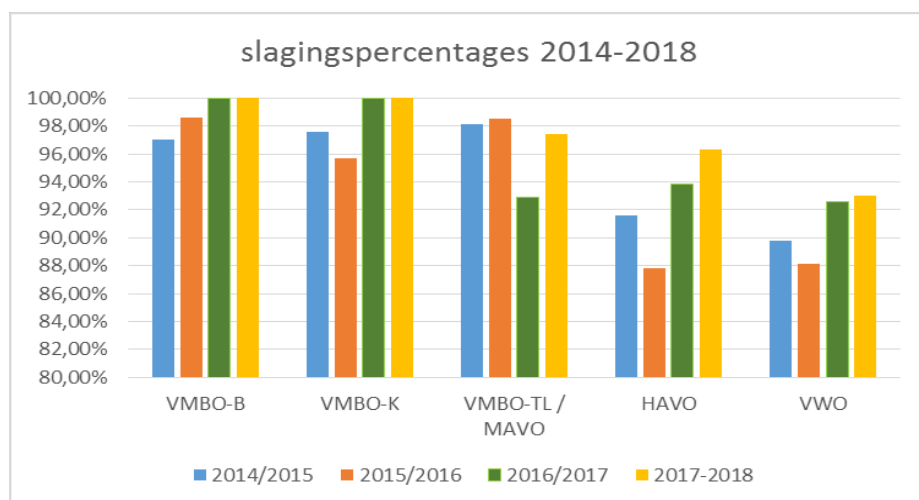
Onderwijsprestaties

Goede examenresultaten halen en behouden, behoort tot de belangrijkste doelstellingen van het Schoonhovens College. En met succes. Al enkele jaren liggen onze examenresultaten boven het landelijke gemiddelde. Toch is waakzaamheid gewenst. Alle afdelingen hebben het afgelopen jaar het slagingspercentage zien stijgen of is op 100% gecontinueerd. Een uitdaging voor docenten en leerlingen, maar ook een bevestiging van het gegeven dat we in Schoonhoven kwalitatief hoog scoren.

Slagpercentages Albert Plesmanstraat en Vlisterweg van de afgelopen 4 jaar

Slagingspercentages					
	VMBO-B	VMBO-K	VMBO-TL	HAVO	VWO
2017-2018	100,00%	100,00%	97,40%	96,30%	93,00%
2016/2017	100,00%	100,00%	92,90%	93,80%	92,60%
2015/2016	98,60%	95,70%	98,50%	87,80%	88,10%
2014/2015	97,00%	97,60%	98,10%	91,60%	89,80%

tabel: slagingspercentages van de afdelingen over de afgelopen 4 jaar

grafiek: slagingspercentages van de afdelingen over de afgelopen 4 jaar

Kwaliteitszorg

In 2017-2018 is de agenda kwaliteitszorg systematisch gevolgd. De afdelingsleiders hebben samen met de medewerker kwaliteitszorg de resultaten van de afdeling gemonitord en drie keer intensief besproken a.d.h.v. de managementtool MMP. Hieruit zijn acties voortgevloeid op het gebied van secties, individuele docenten en programma's.

Tevens heeft de schoolleiding gesprekken gevoerd met secties over onderwijs, resultaten en samenwerking. Ook de secties zelf hebben drie keer een data-analyse uitgevoerd, op basis waarvan zij binnen de sectie acties hebben geformuleerd en uitgezet. Dit alles heeft geresulteerd in een grotere bewustwording en goede resultaten.

In september 2018 is een rapportage opgemaakt en gedeeld met de Raad van Toezicht (Analyse opbrengsten september 2018). Hieruit bleek dat op alle indicatoren (ruim) boven de norm wordt gescoord.

Goede kwaliteitszorg vraagt voortdurende aandacht en bewustwording. In dat kader is de vraag zeer relevant hoe vanaf schooljaar 2019-2020 deze positie wordt ingevuld.

Onderwijsontwikkelingen

Locatie Vlisterveg

Pedagogische didactische aanpak

Schoolbreed hebben we gewerkt in de afgelopen periode om tot een activerende didactiek te komen die een meerwaarde heeft om tot een groter onderwijsrendement te komen. Deze aanpak (proces) is begeleid door Onderwijs Advies.

Onderwijsaanbod (structuur)

BB/KB/GL

Met de gekozen werkwijze willen we in alle geledingen op een verhoogd niveau werken.

De knip tussen de kaderberoepsgerichte en theoretische leerweg nemen we weg door ook de gemengde leerweg aan te bieden. De schakel vmbo KB/GL is bedoeld voor leerlingen die het vmbo kaderberoepsgerichte leerweg volgen en kans hebben om op GL niveau uit te stromen.

Wanneer leerlingen met een advies vmbo TL baat bij en affiniteit hebben met een beroepsgericht programma, is ook voor hen de leerweg GL bereikbaar.

Leerroute plus

De leerroute plus is een vangnetconstructie voor leerlingen die regulier of met een verwijzing lwoo zijn aangemeld en extra begeleiding nodig hebben. Deze leerlingen krijgen soms les met hun eigen groep en soms in een speciale groep.

Toekomstbestendig vmbo

Iedere school staat voor een stevige opgave om voor een langere tijd toekomstbestendig onderwijs te realiseren. Vanuit de overheid wordt er voor de komende jaren structureel meer geld beschikbaar gesteld met name voor het technisch vmbo.

Dat betekent dat wij voor de regio een plan ontwikkelen om daaraan vorm te geven. De nadruk ligt op samenwerking met het regionale bedrijfsleven en een vmbo school in de regio.

We houden vast aan onze visie die we hebben ontwikkeld met de Stichting vrienden van het Schoonhovens college.

Verbinding met mbo

Op de Vlisterweg werken we niet alleen samen met bedrijven maar ook met het mbo. Deze samenwerking gaan we in de komende jaren intensiveren. We werken aan een betere facilitering voor onze leerlingen om de overgang te vereenvoudigen. Hieronder vallen het bieden van kansen om op een hoger niveau de schoolloopbaan te vervolgen.

Daarnaast zijn we gestart met een doorlopende leerroute voor metaaltechniek voor niveau 2 en 3 op onze school in samenwerking met het Techniek College Rotterdam.

Locatie Albert Plesmanstraat

Op de locatie AP is vanaf augustus 2018 in leerjaar 1 en in leerjaar 1 t/m 3 van het tto de onderwijsvernieuwing ingezet. Belangrijke kenmerken van deze onderwijsvernieuwing zijn:

- De leerling is eigenaar van zijn eigen leerproces
- Onderwijs op maat: meer keuzes voor leerlingen
- Verandering in rollen van mentor, vakdocent (en decaan)
- Aanpassing van de wijze van toetsing

Dit komt concreet tot uiting in de drie hoofdpijlers:

- werken/denken vanuit leerdoelen
- ambitiegesprekken met leerlingen (en hun ouders)
- keuzewerktijd vanaf klas 1

De secties hebben hard gewerkt om de leerdoelen op orde te krijgen. Dit heeft veel energie gekost. Ook het feit dat de rol van de docent in deze benadering verandert, kost extra energie. Binnen de locatie is gesproken over temporisering van het traject. Eerst de drie pijlers op orde, daarna verder met formatief evalueren en een andere manier van periodisering.

Binnen 5=1 heeft in maart 2019 een visitatie plaatsgevonden om de stand van zaken binnen deze onderwijsvernieuwing in kaart te brengen. Met de uitkomsten van deze visitatie (nog niet beschikbaar) wordt het vervolgetraject vormgegeven.

Aanbod: de vwo-stroom

In oktober 2018 heeft de directie besloten een aparte vwo-stroom aan te bieden in klas 1. Dit vanuit de gedachte dat het voor sommige vwo-leerlingen, die geen interesse hebben in tweetalig vwo, aantrekkelijk is om op hoog tempo samen met anderen te leren. De vwo-havo-klas is meer geschikt voor leerlingen die vwo-potentie hebben, maar nog wat vertrouwen moeten opbouwen / moeten groeien. Daarnaast hebben we het tweetalig vwo, dat sinds september 2016 gecertificeerd is als junior-tto school. Najaar 2019 krijgt de school een visitatie om het senior-certificaat te behalen.

Het brede aanbod voor vwo-leerlingen is opgezet vanuit de gedachte dat een gezonde vwo-afdeling cruciaal is voor de locatie (en daarmee ook voor de gehele school). Ouders en leerlingen verwachten steeds meer een aanbod op maat. Er is op dit vlak pittige concurrentie met de Willem de Zwijger.

Binnen de talensecties worden de leerlingen uitgedaagd door op vrijwillige basis internationaal erkende certificaten/diploma's te behalen. Al jarenlang wordt Cambridge English aangeboden en sinds enige jaren ook door de sectie Duits Goethe-Certificat. In 2019 wordt gestart met het diploma Delf voor de sectie Frans.

Vavo

Het doel van de VAVO-richtlijn (S3/dir/2005/29838) is om meer toegespitst op de wensen en mogelijkheden van de leerlingen het onderwijsaanbod aan te bieden om hen met een VO-diploma de school te laten verlaten voor de resterende vakken. (Rutte-regeling) Het Schoonhovens College heeft met een drietal MBO instellingen VAVO-overeenkomsten gesloten met :

- het ID-college in Zoetermeer (locatie Gouda) (juni 2006)
- het Albedacollege.
- het VAVO Lyceum

Deze zijn voor 2017-2018 en 2018-2019 gecontinueerd voor zover van toepassing.

Uit de lichte 2017-2018 zijn van de 5 VAVO-leerlingen, waarvan 4 examen deden er 3 geslaagd.

In 2018-2019 zijn 5 leerlingen via de VAVO uitbesteed.

De VAVO-instelling verstrekt periodiek een voortgangsoverzicht met behaalde resultaten en verzuim (samenwerkingsovereenkomstnummer 1718, 1819)

Samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek

Het Schoonhovens College is aangesloten bij het samenwerkingsverband VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek. Binnen het samenwerkingsverband is goed overleg. Het samenwerkingsverband beschikt vooralsnog over voldoende middelen om de reguliere zorg in het kader van Passend Onderwijs invulling te laten geven door de scholen. Periodiek wordt bepaald of extra middelen beschikbaar gesteld worden. De huidige wijze van bekostiging van LWOO-leerlingen staat landelijk wel ter discussie.

Duurzaamheid

Het Schoonhovens College ondersteunt van harte de klimaatdoelstellingen van het kabinet voortvloeiend uit klimaatakkoord van Parijs. Zij ziet hierin ook een voorbeeldrol richting de leerlingen. De school is echter begrensd in haar mogelijkheden, vanwege de beperkt beschikbare middelen.

Het Schoonhovens College participeert in **Waardzaam**. Dit orgaan van elkaar stimulerende organisaties uit de regio heeft tot doel een energiereductie te realiseren in 3 jaar tijd. De Omgevingsdienst (ODMH) houdt toezicht op het toepassen van energiereductie. Op de locatie Albert Plesmanstraat worden de TL-buizen gefaseerd vervangen in led-verlichting en is enkel glas vervangen door dubbel glas.

WAARDZAAM
Duurzame Ondernemers Krimpenerwaard

De locatie Vlisteweg staat op de nominatie voor nieuwbouw op basis van **BENG**. Dit bijna energieneutrale gebouw, zorgt voor een zeer lage ecologische footprint vanaf in gebruikname.

Op de locatie Albert Plesmanstraat is in december een grote actie onder de leerlingen gehouden om de **PlasticSoup** tegen te gaan. Naast de financiële actie is tevens de bewustwording vergroot en wordt op beide locaties het plastic separaat ingezameld.

**PLASTIC
SOUP** FOUNDATION

De SDE+ subsidie voor **zonnepanelen** voor de school is niet geëffectueerd, omdat we de vervanging van het dak hieraan vooraf willen laten gaan en de conditie van het dak vooralsnog redelijk is. Tevens is de genoemde bijdrage van € 60.000 van de Gemeente in klimaatbeheersing niet meer in beeld. Naar verwachting in 2022 wordt het dak vervangen en worden zonnepanelen overwogen. Met belangstelling worden de landelijke ontwikkelingen betreffende Gemeentelijke subsidies in dit kader gevolgd.

B. 3. Juridische zaken

In het verslagjaar 2018 hebben zich geen formeel juridische kwestie of geschil voorgedaan.

Wet- en regelgeving

Het Schoonhovens College houdt zich in basis aan de vigerende wet- en regelgeving. Hierop is bewust een uitzondering gemaakt. Het Schoonhovens College heeft zich niet aan de Europese Aanbestedingswetgeving gehouden inzake het schoonmaakcontract en het aanbesteden van leermiddelen. Op bedrijfseconomische gronden is met toestemming van de RvT gemeend dat de uitkomst van een Europese Aanbesteding ongunstiger zou zijn dan het verlengen van het huidige contract, naast de forse tijds- en financiële investering. Dit Europees aanbesteden leidt dus niet tot financieel voordeel, noch tot ander voordeel. Het onttrekt daarbij minimaal € 20.000 aan de toevertrouwde rijksmiddelen, hetgeen ondoelmatig is en niet ten goede komt aan het primaire proces.

C. Financiën

In dit hoofdstuk worden de financiën op balansdatum vergeleken met vorig kalenderjaar en de begroting. Deze vergelijking vindt plaats op hoofdlijnen. In 2018 heeft geen herziening van de begroting plaatsgevonden.

Samenvatting

Nr.	Rekening	realisatie 2017	begroting 2018	realisatie 2018	verschil begroot en realisatie 2018 (€)	verschil begroot en realisatie 2018 (%)	verschil 2018-2017 (€)	verschil 2018-2017 (%)
81999	totaal Rijksbijdragen	12.530.743	11.839.810	12.423.069	583.259	5%	-107.674	-1%
82999	totaal overige overheidsbijdragen	1.050	-	23.641	23.641		22.591	2152%
85999	totaal overige bijdragen	631.370	528.212	520.500	-7.712	-1%	-110.870	-18%
88999	totaal financiële baten	1.365	500	334	-166	-33%	-1.031	-76%
89999	totaal baten	13.163.477	12.368.522	12.967.544	599.022	5%	-195.933	-1%
40999	totaal loonkosten	9.824.412	9.193.656	9.684.864	491.208	5%	-139.548	-1%
41999	totaal overige personele lasten	759.871	841.280	787.658	-53.622	-6%	27.787	4%
	<i>totaal personele lasten</i>	<i>10.584.283</i>	<i>10.034.936</i>	<i>10.472.522</i>	<i>437.586</i>	<i>4%</i>	<i>-111.761</i>	<i>-1%</i>
42999	totaal afschrijvingslasten	348.100	377.900	404.214	26.314	7%	56.114	16%
43999	totaal huisvestingslasten	708.046	675.500	634.074	-41.426	-6%	-73.972	-10%
44199	totaal beheer en bestuur	297.732	300.400	243.242	-57.158	-19%	-54.490	-18%
44999	totaal onderwijslasten	954.701	1.041.750	1.017.067	-24.683	-2%	62.366	7%
					-		-	
48999	totaal financiële lasten	1.555	3.000	1.484	-1.516	-51%	-71	-5%
					-		-	
49999	totale lasten	12.894.417	12.433.486	12.772.603	339.117	3%	-121.814	-1%
					-		-	
99999	Resultaat dit boekjaar	270.110	-64.964	194.941	259.905	400%	-75.169	-28%
		<i>positief</i>	<i>negatief</i>	<i>positief</i>	<i>positief</i>	<i>positief</i>	<i>negatief</i>	<i>negatief</i>

Tabel : verdichte exploitatie 2018 met vergelijking 2017 en begroting 2018

Het exploitatieoverzicht laat een batig saldo zien van € 194.000 wat €75.000 lager is dan voorgaand jaar en €260.000 hoger dan begroot. Aan baten is er € 599.000 meer ontvangen. Hiervan zijn de Rijksbijdragen €583.000 hoger, vanwege de ophoging van de lumpsum, een hogere vergoeding van het samenwerkingsverband (€75.000), mede vanwege de start van een project. In de begroting is de verwachte subsidie versterking Technisch VMBO veiligheidshalve niet opgenomen. Dit bedrag van € 192.000 is in 2018 ontvangen en besteed. De overige overheidsbijdragen zijn €24.000 hoger dan begroot vanwege de Gemeentelijke jeugdsubsidie. De overige baten zijn €8.000 lager in verband met een gemiddeld lager bedrag aan ouderbijdrage.

De lasten zijn met €339.000 gestegen, wat met name valt toe te schrijven aan de stijging van de salariskosten. De loonkostenstijging zijn grotendeels verklaarbaar door de ophoging vanuit de CAO, waarvoor ook extra middelen zijn verstrekt. Daarnaast heeft er extra detachering plaatsgevonden. Verder zijn de afschrijvingslasten hoger dan begroot in verband met het

versneld afschrijven op de locatie Vlisterveg. Van de overige materiële posten is de exploitatie lager dan de begroting.

C.1. Baten

De baten zijn in drie hoofdgebieden onder te verdelen; de rijksbijdrage, overige overheidsbijdragen en overige baten. In onderstaande tabel zijn de bedragen gedetailleerd en in vergelijking met het voorgaande jaar en de begroting 2018 weergegeven.

Nr.	Rekening	realisatie 2017	begroting 2018	realisatie 2018	verschil begroot en realisatie 2018 (€)	verschil begroot en realisatie 2018 (%)	verschil 2018-2017 (€)	verschil 2018-2017 (%)
81100	Lumpsum personeel	9.752.095	9.260.782	9.502.474	241.692	3%	-249.621	-3%
81150	Lumpsum materieel	1.490.287	1.419.510	1.443.302	23.792	2%	-46.985	-3%
81200	Aanv bekostiging technisch VMBO			191.737	191.737		191.737	
81205	Geoormerkte subs personeel	49.901	35.000	37.289	2.289	7%	-12.612	-25%
81210	Niet geoormerkte subs personeel	26.639	15.000	32.957	17.957	120%	6.319	24%
81216	Prestatiebox	398.790	398.272	413.295	15.023	4%	14.505	4%
81275	Gratis leermiddelen	459.612	435.946	442.876	6.930	2%	-16.736	-4%
81276	Funciemix Randstad regio	237.765	224.800	225.933	1.133	1%	-11.832	-5%
81290	Overige subsidie Ministerie			2.750	2.750		2.750	
81300	Ontvangen SWV	115.655	50.500	130.456	79.956	158%	14.801	13%
81999	totaal Rijksbijdragen	12.530.743	11.839.810	12.423.070	583.260	5%	-107.673	-1%
82250	Overige overheidsbijdragen	1.050	-	23.641	23.641		22.591	2152%
82999	totaal overige overheidsbijdragen	1.050	-	23.641	23.641		22.591	2152%
85100	Verhuur	16.849	15.000	15.772	772	5%	-1.077	-6%
85105	Kluishuur	12.631	16.500	12.597	-3.903	-24%	-34	0%
85200	Detachering	61.356	73.212	79.772	6.560	9%	18.416	30%
85500	Ouderbijdragen	288.488	250.000	220.647	-29.353	-12%	-67.841	-24%
85600	Oudervereniging	8.500	6.500	7.750	1.250	19%	-750	-9%
85605	Reizen en excursies	133.262	120.000	79.976	-40.024	-33%	-53.286	-40%
85620	Leermiddelen	4.834	2.000	4.276	2.276	114%	-558	-12%
85630	Opbrengst kantine	36.010	35.000	34.983	-17	0%	-1.027	-3%
85675	Bijdrage van derden	39.290	-	39.957	39.957		667	2%
85690	Overige baten	30.151	10.000	24.770	14.770	148%	-5.381	-18%
85999	totaal overige bijdragen	631.370	528.212	520.500	-7.712	-1%	-110.870	-18%
88000	Rente spaarrekening	1.365	500	334	-166	-33%	-1.031	-76%
88999	totaal financiële baten	1.365	500	334	-166	-33%	-1.031	-76%
89999	totaal baten	13.163.477	12.368.522	12.967.545	599.023	5%	-195.932	-1%

Tabel : batenvergelijking 2018-2017, begroot & realisatie

Er is meer dan €599.000 aan baten ontvangen. In onderstaande alinea's wordt per grootboekpost een toelichting verstrekt voor zover het een sterke afwijking betreft. De overige overheidsbijdragen zijn conform het voorzichtigheidsbeginsel begroot.

Rijksbijdrage OC&W

De stijging in de rijksbijdrage OC&W van €583.000 valt te verklaren door een stijging van €242.000 in de personele lumpsum. Dit betrof met name een compensatie voor gestegen loonkosten. Deze stijging is ook zichtbaar in de toename van de personele lasten.

De materiële lumpsum is licht gecorrigeerd voor inflatie met €24.000 hetgeen ook heeft doorgewerkt in de vergoeding voor de leermiddelen van €7.000. De prestatiebox- middelen zijn opgehoogd en hiervoor is €15.000 meer ontvangen. Er is tevens €18.000 meer ontvangen

aan VSV middelen en de nieuwkomersregeling. Dit heeft grotendeels te maken met een verschuiving in het toerekeningsjaar.

Vanuit de **versterking techniekonderwijs** heeft de locatie Vlisterveg in fase 1 over 2018 €192.000 ontvangen ter dekking van de aanpassing in de praktijkgerichte leeromgeving en de formatieve inzet en scholing (zie de tabel verantwoording besteding).

Tenslotte zijn vanuit het **samenwerkingsverband** onvoorziene extra incidentele niet geormerkte middelen toegekend, waardoor er bijna €40.000 meer is ontvangen. Ook is er €40.000 ontvangen in verband met de Leerroute Plus op de locatie Vlisterveg, waarvoor medewerkers zijn gefaciliteerd (zie uitleg bij projecten).

De **subsidie voortijdig schoolverlaten** (VSV) bestaat uit 2 componenten een vast deel (€15.915) en een variabel deel (€14.000) en is beschikbaar gesteld voorafgaande aan het toerekeningsjaar. Hiervoor is op beide locaties een verzuimmedewerker aangesteld. Deze middelen zijn vooralsnog niet structureel.

Geormerkte personele subsidies (zij-instroom en lerarenbeurs)

Het Schoonhovens College stimuleert actief de inbreng van expertise van buiten de school en werft dan ook onder potentiële zij-instromers. Er is in dat licht voor schooljaar 2017-2018 één zij-instromersvergoeding (€20.000) ontvangen en voor schooljaar 2018-2019 is geen aanvraag gedaan. In 2018 zijn twee zij-instromers geslaagd en momenteel studeren er nog twee collega's. Zij hopen in 2019 de opleiding af te ronden. De baten van de zij-instromersvergoeding worden genomen in het jaar waarin de opleidings- en verletkosten worden gemaakt, uiterlijk tot het moment dat het diploma is behaald. De zij-instromersvergoeding verloopt buiten de exploitatie om en wordt direct verrekend met de scholingsfacturen en verletkosten.

De school stimuleert ook het gebruik van de lerarenbeurs ter verdieping en verbreding. Voor de verletkosten is €24.000 over schooljaar 17-18 in 2018 toegerekend en €10.000 over schooljaar 18-19. De baten van de lerarenbeurs zijn in het betreffende schooljaar genomen ter dekking van de reële verlet- en scholingskosten. De vergoedingen voor de verletkosten in het kader van de lerarenbeursen zijn conform beschikking ontvangen.

De studiekostenvergoeding wordt door DUO direct aan de betreffende collega overgemaakt. Er is verder voor €13.000 ontvangen voor een pilot tussen VO en PO. Deze middelen zijn verdeeld in 2017 en 2018 ontvangen, maar worden in 2018-2019 besteed en zijn conform matchingbeginsel derhalve niet in de baten over 2017 opgenomen. In 2018 is hieraan €3.500 besteed.

Prestatiebox-middelen

Aan prestatieboxgelden is € 413.000 ontvangen. Deze middelen zijn de afgelopen jaren fors toegenomen. In 2018 zijn deze middelen besteed, conform onderstaande doelstelling.

Het Sectorakkoord VO legt de gezamenlijke ambities voor de sector voortgezet onderwijs voor de komende periode vast. Het sectorakkoord legt prioriteit bij de toekomstbestendigheid van het onderwijs en de professionaliteit van scholen/leraren/schoolleiders en besturen. Hiervoor is de Prestatiebox als middel ingezet met onderstaande doelstellingen:

Toekomstbestendig onderwijs

- Uitdagend onderwijs voor elke leerling (meer aandacht en uitdaging voor toptalenten) en brede vorming voor alle leerlingen

- Verminderen zittenblijven
- De lerende organisatie

Professionele scholen

- Professionalisering en deskundigheidsbevordering van leraren
- Professionalisering schoolleiders en bestuurders (versterking bestuurskracht)

De school heeft in 2018 ingezet op:

Prestatiebox 2018			
	locatie AP	locatie VW	totaal
baten	271.003	142.292	413.295
scholing	19.984	16.985	36.969
software	9.108	3.891	12.999
activiteiten	22.695		22.695
			0
personele inzet	175.500	93.200	268.700
kwaliteitsmedewerker	48.655	24.661	73.316
saldo	-4.939	3.555	-1.384

Op de locatie AP is met name ingezet op continuering van bestaande trajecten, zoals TTO, Binas/ beta-excellent, e-coach en debatteren. Maar ook is er een nieuwe onderwijsontwikkeling ingezet gericht op leerdoeldenken, waaronder het voeren van ambitiegesprekken.

Op de locatie VW is ingezet op het borgen en verder invoeren van de onderwijsvernieuwing en extra mentoraat ter voorkoming van (les)uitval en zittenblijven.

Aanvullende bekostiging Technisch VMBO

Ter versterking van het technisch VMBO komen er substantiële subsidies beschikbaar voor de technische sectoren in de basisgerichte, kadergerichte en gemengde leerweg. In drie fases worden deze middelen beschikbaar gesteld. In fase 1 (2018 en 2019) ontvangen de scholen (automatisch) middelen op basis van de betreffende leerlingenaantallen. Voor fase 2 dient de VMBO school met andere VO en MBO instellingen in relatie met het bedrijfsleven een plan in te dienen met een looptijd van 3 jaren. Het Schoonhovens College dient in 2019 deze aanvraag in. Naar verwachting wordt in fase 3 de betreffende middelen in de lumpsum verdisconteerd (2023 ev.)

Het doel van deze aanvullende bekostiging is de inzet voor:

- inventaris en materiaal
- inzet personeel
- ontwikkeling van lesmethodes
- vergroten van de instroom van leerlingen
- aantrekken en professionaliseren van docenten
- verbeteren van de doorlopende leerlijn VMBO-MBO

Het Schoonhovens College heeft de over 2018 ontvangen middelen ingezet voor :

<i>omschrijving</i>	<i>bedrag</i>
ontvangen per oktober 2018	191.737
inzet personeel	77.947
scholing	1.676
verbinding bedrijfsleven	10.499
verbinding MBO	8.823
burgerschapsvorming	3.207
praktijkgerichte leeromgeving	89.989
materialen	60.175
	252.316
saldo	-60.579

Overige overheidsbijdragen

De Gemeente Schoonhoven heeft de jeugdsubsidie gehonoreerd waarvan het project Challengeday op de locatie Vlisteweg is bekostigd. Voor €1.000 is de jaarlijkse veiligheidssubsidie ontvangen ter gedeeltelijk dekking van de alarmopvolgingscontracten.

Overige baten

Onder grootboekpost overige baten staan diverse overige baten opgenomen, waaronder verhuur, detachering, ouderbijdragen, opbrengst kantine en mediatheek en subsidies Europese uitwisseling en overige niet verder te specificeren baten.

De **verhuurbaten** zijn conform begroot, inclusief de doorverhuur van een deel van het kantoorpand/units aan de opvangvoorziening Schoonhoven (SOOV). De **verhuur kluisjes** zijn ook conform begroot ontvangen.

De school ontvangt een **detacheringsvergoeding** voor twee collega's. Eén collega participeerde tot augustus 2018 bij Cevo, waarvoor een vergoeding is ontvangen. Vanuit het samenwerkingsverband wordt de inzet van de ambulante begeleider vergoed voor € 52.000. De school draagt wel het volledige risico inzake de WGA en WW-verplichting. Gesteld kan worden dat deze baten niet van invloed zijn op de bedrijfsvoering, omdat dit direct samenhangt met de loonkosten.

Daarnaast is van het Minkema college te Woerden in 2018 een vergoeding ontvangen voor de praktijkopleiding van de BWI en PIE leerlingen op de Vlisteweg voor €26.000.

De **ouderbijdragen** zijn lager dan begroot (minus 29.000), waarbij het lagere leerlingaantal een deel van de verklaring is. Het tarief van de te innen ouderbijdragen is zo laag mogelijk gehouden, maar is niet noemenswaardig neerwaarts aangepast.

De **oudervereniging** (stichting Ouderraad) heeft middels stortingen een deel van de aanvullende leerlingactiviteiten gesponsord. Te denken valt aan het kerstbal, fotojaarboek en de poldersurvival.

De **kantinebaten** zijn conform begroot en laten een lichte daling zien ten opzichte van 2017. De kantine exploitatie blijft negatief indien de personeelskosten, energie en afschrijving worden meegenomen in de analyse. Tussen de beide locaties zitten verschillen in de nettomarge.

Als **bijdrage van derden** bedragen € 40.000 zijn ten opzichte van 2017 gelijk, maar niet begroot omdat het incidentele baten betreffen. Er zijn incidentele subsidies verkregen voor de overdracht leerlingen en Europese subsidies.

De grootboekrekening **overige baten** is voorzichtig begroot, waarbij in 2018 de bonus van de cultuurkaart is geboekt, een vergoeding van Loyalis en de bijdrage van leerlingactiviteiten. Daarnaast zijn er vele kleine baten binnengekomen, zoals leenboetegeld, printkosten mediatheek.

C.2. Lasten

In deze paragraaf worden de lasten per thema toegelicht voor zover dit een substantiële afwijking laat zien ten opzichte van begroot. Dit betreft een afwijking van meer dan 10% en een materieel effect van meer dan > € 5.000. De volgorde van het grootboek is aangehouden in de toelichting van de rubrieken. Tevens is een absoluut en relatief verschil in de tabellen opgenomen.

		exploitatie 2018	begroting 2018	exploitatie 2017	verschil 2018-2017	verschil begr-expl 2018	% verschil 2018-2017	% verschil begr-expl 2018
4.1	Personeelslasten							
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen							
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	7.592.496	7.334.896	7.708.429	-115.933	257.600	-2%	4%
4.1.1.2	Sociale lasten	977.224	862.200	1.011.237	-34.013	115.024	-3%	13%
4.1.1.5	Pensioenpremies	1.159.529	1.117.840	1.156.433	3.096	41.689	0%	4%
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenen	9.729.249	9.314.936	9.876.100	-146.851	414.313	-1%	4%
4.1.2	Overige personele lasten							
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen							
	- voorziening jubilea	16.616	13.000	24.137	-7.521	3.616	-31%	28%
	- voorziening spaarverlof	-11.949	2.000	22.436	-34.385	-13.949	-153%	-697%
	- voorziening levensfase bewust personeelsbeleid	20.232	71.000	76.896	-56.664	-50.768	-74%	-72%
	- voorziening ww	92.932	20.000	105.660	-12.728	72.932	-12%	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	357.510	164.000	157.817	199.693	193.510	127%	118%
4.1.2	Overige personele lasten							
	De overige personeelskosten bestaan uit de volgende posten:							
	Cursussen	93.053	130.000	128.578	-35.525	-36.947	-28%	-28%
	Personeelskantine	18.424	26.000	19.271	-847	-7.576	-4%	-29%
	Werving personeel	8.432	22.000	16.189	-7.757	-13.568	-48%	-62%
	Reiskosten woon-werk	59.340	54.000	58.614	726	5.340	1%	
	Reis en verblijf	4.139	15.000	2.194	1.945	-10.861	89%	-72%
	Activiteiten personeel	43.129	28.000	24.026	19.103	15.129	80%	54%
	Bedrijfsgezondheidsdienst	24.178	22.500	15.868	8.310	1.678	52%	7%
	Personele verzekeringen	1.307	-	-	1.307	1.307		
	Overige personele lasten	29.766	32.000	19.436	10.330	-2.234	53%	-7%
4.1.2	totaal overige personele lasten	757.109	599.500	671.121	85.988	157.609	13%	26%
4.1.3	Ontvangen vergoedingen UWV/WAZO	-13.832	120.000	37.063	-50.895	-133.832	-137%	-112%
4.1	Totaal personeelslasten	10.472.526	10.034.436	10.584.283	-111.757	438.090	-1%	4%

Tabel: lastenvergelijking personeel 2018-2017, realisatie en begroot

Personele lasten

Het totaal van de salariskosten laat een overschrijding zien van bijna €414.000 ten opzichte van de begroting, terwijl in vergelijking met de loonkosten 2017 een daling van € 147.000 valt te constateren. Er heeft in oktober een incidentele betaling van 1% plaatsgevonden aan het gehele personeel. Ook heeft er een ophoging van het salaris plaatsgevonden per juni 2018 vanuit de CAO, waarvoor ook bekostiging is ontvangen (242.000), de WAZO-collega's zijn voor €133.000 vervangen (hiervoor zijn vanuit het UWV middelen ontvangen). Daarnaast is de taakstellende bezuiniging vanaf 1-8-2017 niet geëffectueerd, maar zijn er eigen onderwijs impuls gelden ingezet. Verder heeft de nieuwe afdelingsstructuur (AP) meer gekost dan begroot, door meer ondersteuning in te zetten en de afbouw van afdelingsleiders te temporiseren. Tenslotte zijn er diverse kleine uitbreidingen geweest (vb invulling geven aan Leerroute Plus op de locatie VW), waar ook baten tegenover staan.

De totale personele lasten (salarissen en overige personele kosten zijn redelijk conform begroot. Een aantal noemenswaardige zaken hebben een rol gespeeld:

- De hoogte van de voorziening personeel daalt voor het eerst. Dit komt met name door het opnemen van spaaruren. Aan dotatie jubileavoorziening diende €17.000 extra te worden toegevoegd, om de voorziening op peil te houden.
- De voorziening spaarverlof is gecorrigeerd voor de gespaarde uren x tarief. Er spaart 1 collega en 2 collega's onttrekken hieraan. Deze voorziening heeft een 100% dekking.
- De dotatie overige spaarvoorzieningen betreft met name de opbouw personele budgetten vanuit de cao, waarvoor zo mogelijk een bestedingsplan is opgesteld. Ten opzichte van de begroting is hier € 51.000 minder aan gedoteerd.
- De voorziening ww-verplichting is in 2016 aangemaakt om de ingeschatte wettelijke en bovenwettelijke toekomstige verplichtingen vanuit het voorzichtigheidsbeginsel op te nemen. Er is voor bijna €93.000 aan voorzieningen gedoteerd voor de 6 oud-collega's in de WW. Dit is fors meer dan verwacht, mede vanwege nieuwe beschikkingen.
- De omvang van de langdurig zieken is hoog. Daar is weliswaar in de begroting op geanticipeerd, door in de ziektevervanging € 150.000 te begroten (stelpost € 75.000 intern en € 75.000 extern). Dit is geheel opgegaan met name in externe vervanging, waarbij ook interne vervanging is gerealiseerd. In deze vervanging zit ook de vervanging inzake de WAZO. Hiervoor zijn middelen ontvangen die via de UWV (grb rek 41300: € 133.000) zijn ontvangen. Tevens staat in deze post ook opgenomen de Jongeren Opvang Schoonhoven voor € 4.000, de inzet van de kwaliteitsmedewerker, de examentraining € 10.000 en is voor €84.000 iemand ingehuurd als personeelsadviseur. De totale overschrijding bedraagt € 193.000.
- De interne vervangingskosten zijn verwerkt in de reguliere loonkosten.
- Eén collega is verloond via de school, maar waren gedetacheerd bij o.a. CEVO. Hiervoor is conform begroot een vergoeding ontvangen.
- Via het samenwerkingsverband worden middelen ontvangen voor een ambulante begeleider die sinds 2015 bij ons op de loonlijst staat (2018 : € 53.000)
- De post **cursuskosten** is € 36.000 lager dan begroot. Dit komt mede door de SDE subsidie voor de ontwikkeling van TTO, waar de lasten tegen wegvallen. De vergoeding lerarenbeurs (excl. verletvergoeding) worden direct door het Ministerie aan de collega's overgemaakt.

- De **werving en selectie** heeft € 8.000 gekost, wat €14.000 minder is dan begroot, door meer digitaal te werven en het sneller invullen van vacatures dan verwacht.
- De activiteiten personeel waren defensief begroot op € 28.000, maar toch is voor € 44.000 besteed vanwege het toenemende aantal teamuitjes, het afscheid van de bestuurder, het jubileumfeest van dhr. Prins en het per locatie organiseren van afscheidsfeesten.
- De **IPAP-verzekering** was in oktober 2016 beëindigd als collectieve regeling ten laste van de werkgever. Ook in 2018 is deze premie verhaald op de (aangesloten) medewerker en drukt deze last niet op de werkgever.
- Aan de **stelpost overige personele** lasten is slechts de vergoeding voor de Govak-gelden en de BWOO-premie en de inzet van de WW-instroom reductie. De stelpost in overige personele lasten is minimaal aangesproken waardoor er €2.000 is vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Normaliter kan deze mogelijke uitgave worden bekostigd uit het eigen vermogen, maar gezien de huidige omvang dient dit als risicomatregel in de exploitatie opgenomen te worden.
- De post **uitkeringen** is begroot op de inhoudingen op de Personele Lumpsum door het Ministerie inzake de verrekeningen uitkeringskosten UWV plaats, maar hierop vinden tevens de UWV baten plaats samenhangend met de zwangerschaps- en bevallingsverlof-vergoeding (WAZO-uitkeringen). Het is dus een hybride-post. De verrekening uitkeringskosten inclusief de WW-premies en effecten WGA zijn op €119.000 uitgekomen (begroot €120.000). De bijdrage van het UWV ter dekking van de loonkosten vanwege zwangerschapsverlof en bevallingsverlof (WAZO) bedroeg €133.000 en hiervoor is vervangen. Deze baten zijn vanuit het voorzichtigheidsprincipe niet begroot. De vervanging van de WAZO-collega's drukken wel op de loonkosten en externe vervanging.

Materiële lasten

De materiële lasten vallen uiteen in een aantal subcategorieën die afzonderlijk worden toegelicht.

Afschrijvingen

De component afschrijvingen is fors gestegen met € 26.000, omdat versneld op de locatie Vliesterweg moet worden afgeschreven (€ 43.500). Dit is met name zichtbaar in de rubriek gebouw en machines. Totaal dient € 174.000 (en eventueel de gymzaal van (aanvullend) € 175.000) in de lasten worden genomen in de komende 4 jaar. Voor wat betreft de analyse wordt ook verwezen naar de paragraaf voorziening onderhoud en investeringen.

Nr.	Afschrijvingen	realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017	verschil begroot en realisatie 2018 (€)	verschil begroot en realisatie 2018 (%)	verschil 2018- 2017 (€)	verschil 2018-2017 (%)
42200	gebouwen	70.212	35.350	34.355	34.862	99%	35.857	104%
42225	inventaris en apparatuur	38.136	38.500	32.680	-364	-1%	5.456	17%
42230	machines en installaties	42.078	30.000	27.180	12.078	40%	14.898	55%
42235	meubilair	61.913	68.500	66.074	-6.587	-10%	-4.161	-6%
42250	ICT	121.228	116.000	103.315	5.228	5%	17.913	17%
42260	ov. inventaris en apparatuur	5.995	6.500	6.473	-505	-8%	-478	-7%
42265	leermethoden	63.435	82.000	76.981	-18.565	-23%	-13.546	-18%
42290	overige MVA	1.217	1.050	1.042	167	16%	175	17%
42999	totaal afschrijvingslasten	404.214	377.900	348.100	26.314	7%	56.114	16%

Tabel: lastenvergelijking afschrijvingen

Nr.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017	verschil begroot en realisatie 2018 (€)	verschil begroot en realisatie 2018 (%)	verschil 2018- 2017 (€)	verschil 2018-2017 (%)
43100	Huren	145.685	160.000	157.529	-14.315	-9%	-11.844	-8%
43300	Klein onderhoud	29.214	40.000	32.676	-10.786	-27%	-3.462	-11%
43310	Onderhoud CV	13.428	11.500	8.523	1.928	17%	4.905	58%
43410	Gas	81.930	85.000	80.716	-3.070	-4%	1.214	2%
43420	Water	7.300	8.500	7.045	-1.200	-14%	255	4%
43430	Elektriciteit	53.786	55.000	49.376	-1.214	-2%	4.410	9%
43500	Schoonmaakbedrijf	159.082	173.000	161.052	-13.918	-8%	-1.970	-1%
43510	Overige schoonmaaklasten	16.990	15.000	17.488	1.990	13%	-498	-3%
43600	Publiekrechtelijke heffingen	24.047	23.000	23.489	1.047	5%	558	2%
43710	Beveiliging	12.429	10.500	8.664	1.929	18%	3.765	43%
43720	Tuinonderhoud	9.606	9.000	9.740	606	7%	-134	-1%
43790	Overige huisvestingslasten	5.577	10.000	1.747	-4.423	-44%	3.830	219%
43800	Dotatie voorziening onderhoud	75.000	75.000	150.000	0	0%	-75.000	-50%
43999	totaal huisvestingslasten	634.074	675.500	708.046	-41.426	-6%	-73.972	-10%

Tabel: lastenvergelijking huisvestingslasten

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn lager dan begroot (€ 41.000), waarbij in de onderlinge posten wel wat verschillen zijn. Drie posten wijken noemenswaardig af.

- De uitgaven aan energie (gas, water, elektra) zijn conform begroot.
- De huurlasten zijn € 14.000 lager vanwege een lagere externe inhuur, vanwege het dalend aantal leerlingen en een aanpassing van het programma.
- De schoonmaakkosten zijn 8% lager vanwege het laten vervallen van een glasbewassingsbeurt op beide vestigingen en het scherper laten toetsen van het bestek in relatie tot de uitvoering.
- Het klein onderhoud is € 11.000 lager doordat met name op de locatie Vlisterweg soberder onderhoud plaatsvindt in het licht van de beoogde nieuwbouw.
- De dotatie voorziening onderhoud is conform begroting en is opgenomen slechts voor de locatie AP voor €75.000, in 2017 ook nog voor de locatie Vlisterweg voor € 75.000.

Beheer en bestuur

Nr.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017	verschil begroot en realisatie 2018 (€)	verschil begroot en realisatie 2018 (%)	verschil 2018-2017 (€)	verschil 2018-2017 (%)
44100	Administratiekantoor	66.713	63.000	63.622	3.713	6%	3.091	5%
44105	Accountant	20.961	15.000	18.456	5.961	40%	2.505	14%
44108	Deskundigenadvies	19.963	60.000	61.455	-40.037	-67%	-41.492	-68%
44110	Telefoon/fax	7.260	7.200	7.518	60	1%	-258	-3%
44120	Porti	7.434	8.400	5.276	-966	-12%	2.158	41%
44122	Drukwerk	2.630	7.000	8.076	-4.370	-62%	-5.446	-67%
44125	Kantoorbenodigdheden	7.918	7.500	8.816	418	6%	-898	-10%
44140	Planmatig onderhoudsbeheer		5.000	364	-5.000	-100%	-364	-100%
44150	Onkostenvergoedingen RvT	18.020	20.000	18.618	-1.980	-10%	-598	-3%
44155	Vergaderkosten	5.320	6.000	6.727	-680	-11%	-1.407	-21%
44160	Public relations en marketing	35.292	41.300	50.405	-6.008	-15%	-15.113	-30%
44165	Bijdrage aan scholen	35.954	40.000	40.734	-4.046	-10%	-4.780	-12%
44170	Beheer en bestuur	15.760	15.000	7.670	760	5%	8.090	105%
44190	Overige administratielasten	17	5.000	-5	-4.983	-100%	22	-440%
44199	<i>totaal beheer en bestuur</i>	243.242	300.400	297.732	-57.158	-19%	-54.490	-18%

In de rubriek beheer en bestuur is €54.000 minder besteed. De meeste posten zijn conform begroot. De belangrijkste afwijkingen betreffen:

- Het administratiekantoor is €4.000 hoger, omdat het Foleta pakket hierop is geboekt (voorheen op ict software).
- De accountantskosten zijn gestegen vanwege meerwerk over 2017.
- De post deskundigenadvies was hoger begroot vanwege de oriëntatie op een fusie en de begeleiding van het strategisch beleidsplan. Vanaf juni wordt minimaal gebruik gemaakt externe inhuur.
- Bij planmatig onderhoud is geen gebruik gemaakt van bouwkundig advies. Dit leverde een voordeel op van € 5.000.
- De PR-kosten zijn met € 36.000 nog hoger dan het streefgetal van € 25.000, maar lager dan begroot op € 40.000. Er is €2.500 verstrekt aan de Stichting Vrienden van het Schoonhovens College vanwege de hoge PR waarde, wat mede tot uitdrukking komt in het infomagazine, de business avond, het beschikbaar stellen van stageplekken en het participeren in projecten. In 2019 vindt een evaluatie plaats van de ingezette marketingmix.
- De stelpost overige administratiekosten is niet aangesproken.

Nr.	Rekening	realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017	verschil begroot en realisatie 2018 (€)	verschil begroot en realisatie 2018 (%)	verschil 2018-2017 (€)	verschil 2018-2017 (%)
44200	Leermiddelen	502.186	487.000	426.279	15.186	3%	75.907	18%
44210	Klein inventaris	12.184	23.000	21.858	-10.816	-47%	-9.674	-44%
44215	ICT hardware	3.201	6.000	5.998	-2.799	-47%	-2.797	-47%
44220	ICT software	69.536	74.000	57.342	-4.464	-6%	12.195	21%
44225	ICT Licenties	66.486	75.500	66.791	-9.014	-12%	-305	0%
44228	Website		5.000		-5.000	-100%	0	
44230	Overige ICT lasten	10.934	5.000	6.148	5.934	119%	4.786	78%
44235	Mediatheek en bibliotheek	1.858	2.500	3.363	-642	-26%	-1.505	-45%
44240	Reproductie	30.824	35.000	32.719	-4.176	-12%	-1.895	-6%
44290	Overige materialen		10.000	6.450	-10.000	-100%	-6.450	-100%
44440	Kabeltelevisie en overige rechten	2.063	3.350	3.077	-1.287	-38%	-1.014	-33%
44441	Abonnementen	3.911	3.500	4.156	411	12%	-245	-6%
44442	Contributies	25.561	25.400	24.660	161	1%	901	4%
44443	Representatie	19.408	15.000	12.170	4.408	29%	7.238	59%
44444	Medezeggenschap- en ouderraad	4.199	4.500	2.488	-301	-7%	1.711	69%
44445	Overige verzekeringen	2.256	6.000	8.174	-3.744	-62%	-5.918	-72%
44450	Culturele vorming	-751	4.000	10.130	-4.751	-119%	-10.881	-107%
44451	Sportdag en vieringen	12.697	9.000	9.949	3.697	41%	2.748	28%
44452	Reizen en excursies	177.886	192.000	199.324	-14.114	-7%	-21.438	-11%
44460	Testen en toetsen	21.378	17.000	18.552	4.378	26%	2.826	15%
44463	Leerlingkantine en automaten	31.442	28.000	30.328	3.442	12%	1.114	4%
44471	Bijdrage aan derden		2.000		-2.000	-100%	0	
44490	Overige onderwijslasten	19.808	9.000	4.744	10.808	120%	15.064	318%
44999	 totaal onderwijslasten	1.017.067	1.041.750	954.701	-24.683	-2%	62.366	7%

Overige instellingslasten

De onderwijslasten zijn € 25.000 afgenomen ten opzichte van de begroting 2018, zijnde 2%. Dit is het effect van diverse kleine afwijkingen. Met name de leermiddelen zijn reproductie, leermiddelen en reizen-en excursies zijn fors hoger. In de ICT-lasten lijken grote verschillen te zitten. Onderstaand zijn deze posten uitgelicht.

- De beoogde reductie in digitalisering en het copiercontract, waar veel printers in zijn opgenomen, wat scheelt in de supplykosten heeft nog steeds een positief effect, maar was al ingebouwd in de begroting. De intensivering van de digitalisering heeft nog niet in die mate effect. Van de lasten is het servicecontract en supplies € 22.000 en bestaat het restant uit papier ed.
- De post leermiddelen, waaronder de aanschaf van de werkboeken (en ict) onderbouw ten behoeve van het Interne Boekenfonds en de vergoeding van het Externe Boekenfonds aan boekenbedrijf Van Dijk Educatie is fors toegenomen ten opzichte van 2017 met € 76.000 en ook het begrotingsbedrag is met € 15.000 overschreden. Een van de oorzaken is het toenemend gebruik van licenties bij de lesmethode en de vele materialen voor het technisch VMBO.
- De post kleine inventaris is € 11.000 lager dan begroot.
- De overige kosten betreffen de materiaalkosten voor de secties, waarvoor ter compensatie ook een deel via de ouderbijdrage (gym t-shirts, tekendoos, enkele materiaalkosten, etc.) is ontvangen.

- De licentiekosten (geen methodes) zijn op het niveau van 2017 gebleven, waarbij een stijging was voorzien.
- In de overige ICT-lasten is een overschrijding van € 6000 zichtbaar, omdat is geïnvesteerd in de synchronisatie van de ELO met Magister voor € 10.000.
- De post abonnementen is fors afgenomen met bijna € 14.000. Dit is deels geherrubriceerd onder de ict licenties/software.
- De post excursies en werkweken dient partieel dekkend te zijn door de ouderbijdragen. De uitgaven zijn lager dan begroot. De verwachte reductie in het excursieprogramma is niet doorgezet. De daling is dan ook een resultante van het dalend leerlingaantal.
- De stelpost overige materialen is in 2017 aangesproken. (€6.500) voor de uitgaven van de Challengeday. Hiervoor is vanuit de Gemeente een subsidie ontvangen. In 2018 is deze activiteit geboekt op overige onderwijslasten (vandaar de stijging van € 10.000) en is de stelpost niet aangesproken.
- De testen en toetsen zijn fors hoger vanwege het aantal Cambridge Engels examenleerlingen en de Goethe-Duits examenleerlingen (€ 10.000). Deze kosten worden door de ouders vergoed. (grb 85500) (zie ook de tabel in paragraaf B2: Cambridge English & Goethe)
- De kantine-uitgaven zijn op het niveau van 2017 gebleven en hoger dan begroot. De baten zijn niet navenant gestegen. Loonkosten, energieverbruik en afschrijvingslasten inventaris staan hier niet in opgenomen.

C.3. Financiële baten

Ten opzichte van 2017 is de rentestand is nog verder gedaald, waardoor het rendement op de uitgezette gelden minimaal is. Gezien de turbulentie in de Europese bankensector en de wettelijke verplichting vanuit de Wet belenen en beleggen heeft sinds enige jaren een heroriëntatie plaatsgevonden op onze liquide positie. Het spaargeld stond risicoarm weggezet in deposito's bij de SNS-bank, die niet bij 2 kredietbeoordelaars meer een A-rating had. Er waren geen andere signalen met betrekking tot de SNS-bank die een actie noodzakelijk maakten. Het spaargeld is eind 2011 grotendeels bij de ABN AMRO-bank ondergebracht. Er wordt gebruik gemaakt van een maand-, kwartaal- en jaardeposito wat tegenwoordig nauwelijks meer in de rentestand uitmaakt. Het zelf afstorten van chartaal geld is medio 2015 overgenomen door een geldtransporteur. Hierdoor zijn de financiële lasten gestegen, maar dit is tevens een risicomaatregel. In 2019 wordt ook de optie digitaal betalen gestart voor kantineverkopen, waardoor het contante geld verder gereduceerd wordt.

omschrijving	realisatie 2018	begroting 2018	realisatie 2017	verschil Begroot - realisatie 2018	verschil 2018-2017
financiële baten	331	500	1365	-169	-1034
financiële lasten	1484	3000	1555	-1516	-71
saldo	-1153	-2500	-190	1347	-963

C.4. Treasury management

In 2012 is het Treasurystatuut door het bestuur vastgesteld. Dit is in 2017 herijkt in het licht van de nieuwe wet Belenen en Beleggen. Conform dit statuut is in 2018 gehandeld. Om te gaan voldoen aan de wet Belenen en Beleggen is in 2012 gekozen om de ABN AMRO-bank als huisbankier te nemen, die wel een A rating heeft. Er wordt bewust nog 1

sparrekening bij de SNS-bank aangehouden met een dagelijks opvraagbaar tegoed, teneinde enig rendement op de gelden te verkrijgen.

De optie van schatkistbankieren is vanuit het oogpunt van de rentebaten onaantrekkelijk, maar de school voldeed ook niet aan de omvangseisen om hiervoor in aanmerking te komen.

Het voldoen aan de wet Belenen en Beleggen op het gebied van de ratings van de banken begint te knellen, gezien de licht dalende ratings van de Nederlandse banken. De school meent haar risico met de staatsbank ABN AMRO bank als huisbank beheersbaar te houden.

Onderdeel van het treasury management is de auditcommissie, die vanuit de Raad van Toezicht actief toeziet op de toepassing van het treasury statuut. Deze commissie (bestaande uit twee leden Raad van Toezicht, Hoofd Financiën en de rector-bestuurder) heeft financieel vooroverleg inzake de begroting en Jaarrekening en toetst de wet Belenen en Beleggen.

C.5. Saldo Liquide middelen & kasstroomoverzicht

Het saldo liquide middelen, bestaande uit bank- en kassaldi, is met € 175.000 toegenomen. Deze zijn vrij opneembaar.

Het kasstroomoverzicht betreft de herkomst en besteding van middelen. Aangegeven wordt waar de liquide middelen vandaan komen en hoe deze worden aangewend in het lopende boekjaar. Dit vormt de verklaringsgrond voor de wijziging in het saldo liquide middelen.

1. Er is voor meer dan € 412.000 geïnvesteerd in materiële vaste actie (wel uitgaven, geen exploitatie), dat was in 2017 €237.000. De afschrijvingslasten €404.000 (geen uitgaven, maar exploitatie) hebben in relatie tot de exploitatie een positief effect op de liquiditeit.
2. De personele voorzieningen zijn per saldo sterk afgenomen met €188.000.
3. De onderhoudsvoorziening is toegenomen (+€ 47.000).
4. Mutaties in de vlottende middelen hebben in 2017 een positief effect op de liquiditeit (€129.000).
5. Het positieve resultaat van € 194.000 (incl financieel resultaat) leidt tevens tot een positieve cashflow.

C.6. Voorziening Onderhoud & investeringen

locatie Albert Plesmanstraat

investering

Er was begroot om €177.000 te investeren in de locatie AP. De investering bedroeg €185.000 een overschrijding van 4,5%. Hiervan is € 31.000 in de voorziening terecht gekomen en is € 13.000 in de exploitatie als direct resultaat genomen.

Op de locatie AP is de aula vernieuwd. Het budget hiervoor was € 100.000. Er is € 88.000 besteed, maar van het lichtplan begroot €25.000 is slechts 10% besteed en verder niet ingevuld. Hiermee rekening houdend heeft er een overschrijding van € 10.000 plaatsgevonden. Gedurende het jaar is gekozen de aanpassing van de tribunevloer onder de voorziening onderhoud te brengen.

Op het gebied van ICT is na het opstellen van de begroting gekozen om fors te investeren in een betrouwbaar dekkend wifi-netwerk, omdat het gebruik van chromebooks fors toe is genomen. Er is voor € 45.000 hierin geïnvesteerd. Dit is een bestuurdersinitiatief geweest. De aanschaf van overige hardware is derhalve getemporiseerd en hierop is € 19.000 minder uitgegeven.

De verschuiving naar verdere digitale leermiddelen is ook zichtbaar in de aanschaf van theorieboeken (onderbouw)

Onverwacht ging een onderdeel van de CV ketel defect waarvoor de herstel last € 10.000 bedroeg.

De locatie AP heeft haar roosterpakket gewijzigd in Zermelo, waarmee voor ruim € 13.000 aanloopkosten zijn gemaakt. De snelheid en kwaliteit van het roosterpakket is aantoonbaar verbeterd. De locatie Vlisterweg maakt vooralsnog geen gebruik van dit pakket.

De begrootte vervanging van de geluidsboxen is tijdelijk opgelost door deze te reviseren voor bijna € 2.000. Deze kosten zijn in de exploitatie geboekt.

MOP

De uitputting van de meerjarenonderhoudsplanning (MOP) is op basis van de opgestelde MOP door bureau Van der Vlist (versie 2014). In 2018 heeft met name schilderwerk en glasvervanging (energie en veiligheid) plaatsgevonden. Een aantal stelposten zijn niet aangesproken. Vanuit de aanpassing aula is de vervanging van de tribunevloer geboekt onder de voorziening onderhoud, maar begroot onder investering. (bijna €31.000)

locatie Vlisterweg

Er was begroot om 144.000 te investeren in de locatie Vlisterweg. Er is voor €222.000 geïnvesteed. een overschrijding van 54%. Veel investeringen hebben plaatsgevonden in het kader van de subsidie Sterk Techniek Onderwijs.

investeringen

Er zijn units geplaatst bij de VW, waarvoor het risico bij de school ligt, e.e.a. vooraf afgestemd met de rvt. De Gemeente verklaarde zich bereid hiervan tussen de €80.000 en €100.000 voor haar rekening te nemen, hetgeen later is aangepast naar €80.000. Dit project is met €20.000 overschreden en dient de school te dragen. In verband met de korte huurperiode is de afschrijvingstermijn zo'n 3 jaar.

Op het gebied van ICT is na het opstellen van de begroting gekozen om fors te investeren in een betrouwbaar dekkend wifi-netwerk, omdat het gebruik van chromebooks fors toe is genomen. Er is voor €16.000 hierin geïnvesteed. Dit is een bestuurdersinitiatief geweest. De aanschaf van overige hardware is exact op het begrotingsbedrag. Hierin valt wel op dat er fors is geïnvesteed in chromebooks. Er is voor €9.000 extra geïnvesteed hetgeen niet begroot is.

Aan inventaris en meubilair was begroot €50.000 te besteden. Dit is €106.000 geworden. Een overschrijding van €66.000 (132%). Hiervan heeft €10.000 betrekking op de onvoorziene vervanging van de een expansievatmodule. Er is geïnvesteed in:

- een knipschaar €16.000
- afzuigunit lasmachine €18.000 (MBO te starten pilot)
- AMTC, diverse machines €40.000
- ponsmachine : €9.000
- lastafel : €4.000
- lastoorts : €2.000
- CNC upgrade : €4.000
- LO-materiaal : €2.000
- overig : €1.000

De verschuiving naar verdere digitale leermiddelen is ook zichtbaar in de aanschaf van theorieboeken (onderbouw), €15.000 lager dan begroot.

onderhoud

Gezien de nieuwbouwplannen zijn alleen een aantal stelposten opgenomen in de begroting. Deze zijn niet aangesproken. Wel is onvoorzien de elektrische installatie aangepast en de cv-ketel voor bijna €13.000.

C.7. Personele Voorzieningen

Er zijn een drietal type voorzieningen: onderhoud, personeel en overig (claims). De voorziening claims is in 2013 weggevallen. De onderhoudsvoorziening is in de vorige paragraaf besproken.

De personele voorzieningen bestaan uit jubileumgratificaties, spaarverlof, toekomstige ww-verplichting en overige personele voorzieningen. In de boekhouding is de post personele voorzieningen gesplitst in deze 4 onderverdelingen, zodat deze inzichtelijker is geworden. De voorzieningen leiden op termijn tot uitgaven. Ultimo 2018 is duidelijk zichtbaar dat de onttrekking van de personele voorziening doorzet. Zie onderstaande tabel.

31-12-2018								
	beginbalans	onttrekking	dotatie	eindbalans	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	totaal
onderhoudsvoorziening	741.571	27.579	75.000	788.992	-19.711	350.000	458.703	788.992
voorziening jubileum	92.400	17.816	16.616	91.200	6.000	24.000	61.200	91.200
voorziening spaarverlof	68.037	17.414	5.465	56.130	15.000	40.227	903	56.130
voorziening ww verplichting	131.931	39.726	92.932	192.743	49.430	92.361	50.953	192.743
voorziening overige personeel	1.032.227	249.118	20.232	803.341	200.000	400.000	203.341	803.341
	2.066.166	351.653	210.245	1.932.406	250.719	906.588	775.099	1.932.406

Tabel: onderverdeling in bestedingstermijn en verloop

Onderhoud

Conform de meerjaren onderhoudsbegroting (dd 2014) van bureau Ben van der Vlist te Bergambacht wordt de voorziening onderhoud op peil gehouden. Er is besloten over 2018 €75.000 te doteren. Nu de verbouwingen gerealiseerd zijn wordt over een periode van 5 jaar gekeken naar de verwachte onttrekkingen en de stand van de onderhoudsvoorziening. Dit mede in het licht van de aanstaande nieuwbouw Vlisteweg. Voor de locatie AP dient in 2019 gekomen te worden tot horizon van 20 jaar. Rond de oplevering van de locatie Vlisteweg dient gekeken te worden of de waarderingsgrondslag van de onderhoudsvoorziening op basis van een voorziening of volgens de componentenmethode toegepast gaat worden.

Jubileumgratificatie

De onttrekkingen en dotaties aan de voorziening over 2018 vertonen wederom een stabiel patroon. Er zijn 2 collega's geweest die hun 40-jarig ambtelijk dienstjubileum hebben gevierd en 4 hun 25-jarig ambtsjubileum. Een mooie mijlpaal voor de betrokkenen.

In de berekening van het benodigde saldo is gebruik gemaakt van de systematiek door €600 per medewerker te hanteren. Dit bedrag is conform benchmark-gegevens en sluit ook aan bij de historische omvang van deze voorziening.

De te maken dotatie om toekomstige jubileumverplichtingen te kunnen voldoen is conform begroting, maar per saldo is de hoogte van de voorziening niet noemenswaardig gestegen. In 2019 hopen wederom 3 collega's te jubileren, waarvan 2 collega's hun 40 jarig ambtsjubileum vieren en 1 collega 25 jaar jubileert.

Spaarverlof

Er maken 3 personen gebruik van de reguliere spaarverlofregeling, waarvan twee personen in 2018 aan het onttrekken zijn. In 2019 gaan deze 2 personen hieruit verder onttrekken. Hierdoor daalt deze voorziening aanzienlijk.

Toekomstige WW-verplichtingen

Conform de RJ660 dient de organisatie ook een voorziening op te nemen voor toekomstige ww-verplichtingen inclusief het bovenwettelijk deel, waarvan ultimo jaar een inschatting is gemaakt van de verwachte duur van de ww-verplichting.

Voor 6 collega's is deze voorziening opgenomen, met de maximale inschatting. De organisatie is in 2018 via een bemiddelingsbureau binnen 5=1 verband begonnen de instroomgroep WW te laten begeleiden naar ander werk, zonder vooralsnog aantoonbare resultaten.

Overige personele voorzieningen

Onder de overige personele voorzieningen zijn de gespaarde uren van de collega's opgenomen, waaronder de nieuw op te nemen gespaarde uren uit het persoonlijk budget voortvloeiend uit de cao 2014-2015. De nieuwe opbouw van schooljaar 2017-2018 is voor 7/12e meegenomen en de saldi van 2018-2019 voor 5/12e, verder staan hier de overige spaarregelingen in. Vanuit het voorgaande schooljaar is 7/12e meegenomen. De collega's mogen sparen en voor wat betreft de bestedingsmogelijkheden qua verlof is hier eind 2016 een beleidsdocument van verschenen. Idealiter sluiten de bestedingsplannen per collega aan bij de meerjaren formatieplanning en de betreffende lesbehoefte in relatie tot het zittende personeel. De dotatie bedraagt €20.000 en de onttrekking € 249.000

Tevens zijn de spaaruren opgenomen in deze voorziening. Per individu is een indeling gemaakt wanneer hieruit onttrokken gaat worden. Er is een inschatting gemaakt of op korte termijn (< 1 jaar), middellange termijn (2-5 jr) of langere termijn (>5 jaar) aanspraak gemaakt zal worden van deze uren (of van haar financiële tegenwaarde).

C.8. Projecten

Er liepen in 2018 3 projecten. Vanuit de EU is de **Erasmus+ subsidie** ontvangen, waarvoor we gedurende 2 schooljaren de leerkrachten mogen scholen in internationale oriëntatie van henzelf en het lesprogramma. Het ontvangen bedrag van € 42.500 wordt in de baten genomen, zodra er lasten tegenover staan. In 2018 was dit € 11.000. Het restantbedrag staat op een tussenrekening opgenomen.

Vanuit de Gemeente Krimpenerwaard is een bedrag van € 18.000 ontvangen van waaruit het meerjarige **project Challengeday** op de locatie VW is bekostigd. Vanwege voorfacturatie door de organisatie heeft dit geleid tot een balanspositie.

De locatie Vlisterveg is in schooljaar 2018-2019 gestart met de **leerroute plus**, door voor een kleine groep geselecteerde leerlingen een apart lesprogramma te ontwikkelen zodat zij niet naar het SVO hoeven, maar lokaal onderwijs op maat kunnen ontvangen. De school ontvangt hiervoor extra middelen vanuit het samenwerkingsverband. Dit project wordt in 2019 geëvalueerd.

C.9. Nog te besteden doelsubsidies

De toerekening van de subsidiebaten naar bestedingsmaanden heeft geleid tot het over een langere periode verdelen van de **zij-instromerssubsidie**. In 2018 heeft de school geen zij-instromerssubsidie ontvangen. De lasten van de (oude) zij-instromers worden jaarlijks in mindering gebracht op de verstrekte subsidie. Het resterende deel is opgenomen als nog te besteden doelsubsidies.

Er zijn **lerarenbeurzen** aangevraagd, waarvoor de betreffende collega's kosteloos en met verlet de studie mag volgen (€ 34.000). De werkgever zet deze verletkosten in in de reductie van de lestaak.

Op de beide locaties is in 2018-2019 de subsidie **doorstroom POVO** in het kader van de kansengelijkheid invulling gegeven. Hiervoor is inzet vanuit het PO en het VO gepleegd om voor een geselecteerde groep afstroom te voorkomen, door intensieve begeleiding. Het restant is in 2019 besteed aan begeleiding vanuit het VO.

C.10. Kortlopende schulden, vorderingen

De post is met € 150.000 toegenomen. Met name de post crediteuren is fors gestegen (+ €63.000). De belastingen, premies soc. verzekeringen en vakantiegeldopbouw vertoont een stabiel beeld ook in relatie tot de wijziging van de loonsom. In de overige personele voorzieningen is een nabetaling opgenomen van overwerkverrekeningen OOP. De post overige kortlopende vorderingen is ook met € 57.000 toegenomen.

D. Toekomstige ontwikkelingen

Hernieuwde strategische oriëntatie

Begin 2018 is het onderzoek naar een mogelijke besturenfusie tussen Coenecoop College, Scala College en Schoonhovens College verder gegaan zonder het Schoonhovens College. Daarmee is deze optie tot bestuurlijke schaalvergroting en een kwalitatieve en kwantitatieve verbetering op ondersteunend niveau van de baan. Het Schoonhovens College, Het Krimpenerwaard College en Openbaar Primair Onderwijs hebben in 2018 draagvlak gevonden voor mogelijke intensivering van de bestuurlijke, organisatorische en onderwijskundige samenwerking. De drie bestuurders hebben een verkenning geïnitieerd om veronderstelde voordelen van onderlinge samenwerking helder in beeld te brengen. Begin 2019 zal hiermee een start gemaakt worden. Het Schoonhovens College heroriënteert zich daarmee op de strategische toekomst. Samenwerking blijft cruciaal in het kader van een duurzame invulling van openbaar voortgezet onderwijs in de Krimpenerwaard. Bij een positieve uitkomst wordt een verdergaand onderzoek ingezet. Dat onderzoek zal de meerwaarde bedrijfsmatig en onderwijskundig moeten duiden en tevens aangeven welk bestuurlijke samenwerkingsvorm daarbij past.

Onderwijs, onderwijs, onderwijs

Met de onderwijsontwikkelingen op de locatie Vlisterweg (Sterk Vmbo, leerwerkbedrijf) en de locatie Albert Plesmanstraat (onderwijsvernieuwing, wijs in de wereld) is de onderwijsvisie op beide locaties voor de komende jaren in kaart gebracht. Medio 2019 zal dit ook formeel worden vastgelegd in het Strategisch beleidsplan. Daarmee zal er de komende jaren vooral ingezet moeten worden op implementering, borging en evaluatie. Op beide locaties wordt veel gevraagd van de medewerkers.

Financiële vooruitzichten en strategisch HRM

Er staat voor de komende jaren een significante ombuiging/bezuiniging op het programma van het Schoonhovens College. De opgave voor de komende jaren in totaal is: € 2.002.000. Een krimpend leerlingaantal is hier debet aan.

Om deze ombuiging op structurele wijze te realiseren zal enerzijds gebruik gemaakt moeten worden van alle mogelijke instrumenten op het gebied van strategisch HRM. Gedacht kan hier worden aan leeftijdsbewust personeelsbeleid. Hierbij gaat het niet alleen om 'eerder stoppen met werken' (ook de titel van een notitie over dit onderwerp) voor de oudere werknemer (60+), maar ook over het in kaart brengen van de verwachtingen van het voltallige personeel ten aanzien van balans tussen werk en privé. In 2016/2017 is hier een start mee gemaakt middels de notitie 'Wat kun je doen met je basisbudget' en het nauwkeurig in kaart brengen van het doel van het spaarbudget per werknemer. Vitaliteitsbeleid behoort tenslotte ook tot de instrumenten van HRM.

Begroting 2019**(gecomprimeerd, met de realisatie 2017, 2018)**

Nr.	Rekening	begroting 2019	realisatie 2018	realisatie 2017	realisatie 2016
81999	totaal Rijksbijdragen	11.570.461	12.423.069	12.530.743	12.260.448
82999	totaal overige overheidsbijdragen	-	23.641	1.050	11.301
85999	totaal overige bijdragen	506.000	520.500	631.370	676.875
88999	totaal financiële baten	500	334	1.365	4.312
89999	totaal baten	12.076.961	12.967.544	13.163.477	12.941.635
40999	totaal loonkosten	9.188.000	9.684.864	9.824.412	9.451.091
41999	totaal overige personele lasten	814.150	787.658	759.871	869.813
	<i>totaal personele lasten</i>	<i>10.002.150</i>	<i>10.472.522</i>	<i>10.584.283</i>	<i>10.320.903</i>
42999	totaal afschrijvingslasten	461.706	404.214	348.100	365.627
43999	totaal huisvestingslasten	628.500	634.074	708.046	747.556
44199	totaal beheer en bestuur	243.500	243.242	297.732	256.918
44999	totaal onderwijslasten	1.040.250	1.017.067	954.701	1.032.268
48999	totaal financiële lasten	500	1.484	1.555	2.063
49999	totale lasten	12.376.606	12.772.603	12.894.417	12.725.336
99999	Resultaat dit boekjaar	-299.645	194.941	270.110	227.600
		<i>negatief</i>	<i>positief</i>	<i>positief</i>	<i>positief</i>

Begroting 2019 in detail, met vergelijking realisatie 2016-2018

Nr.	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019
81100	Lumpsum personeel	9.595.517	9.752.095	9.502.474	8.811.600
81150	Lumpsum materieel	1.474.945	1.490.287	1.443.302	1.321.273
81200	Aanvullende bekostiging technisch VMBO			191.737	350.000
81205	Geormerkte subsidies pers. Min	23.838	49.901	37.289	30.000
81210	Niet geormerkte subsidies pers. Min	49.067	26.639	32.957	15.000
81216	Prestatiebox	312.000	398.790	413.295	323.914
81275	Gratis leermiddelen	460.320	459.612	442.876	406.813
81276	Funciemix Randstad regio	239.570	237.765	225.933	238.944
				2.750	
81300	Ontvangen SWV	105.191	115.655	130.456	72.917
81999	1 totaal Rijksbijdragen	12.260.448	12.530.743	12.423.070	11.570.461
82220	Vrijval investeringssubsidie overheden	10.251	-		
82250	Overige overheidsbijdragen	1.050	1.050	23.641	
82999	1 totaal overige overheidsbijdragen	11.301	1.050	23.641	-
85100	Verhuur	16.004	16.849	15.772	15.000
85105	Kluishuur	14.779	12.631	12.597	15.000
85200	Detachering	75.887	61.356	79.772	50.000
85500	Ouderbijdragen	302.315	288.488	220.647	240.000
85600	Oudervereniging	6.500	8.500	7.750	5.000
85605	Reizen en excursies	90.905	133.262	79.976	78.000
85620	Leermiddelen	3.138	4.834	4.276	
85630	Opbrengst kantine	42.503	36.010	34.983	27.000
85675	Bijdrage van derden	43.530	39.290	39.957	
85690	Overige baten	81.315	30.151	24.770	76.000
85999	1 totaal overige bijdragen	676.875	631.370	520.500	506.000
88000	Rente spaarrekening	4.312	1.365	334	500
88999	1 totaal financiële baten	4.312	1.365	334	500
89999	2 totaal baten	12.941.635	13.163.477	12.967.545	12.076.961

150M Bestuursverslag 2018 Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Nr.	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019
40000	Bruto salarissen	6.259.874	6.307.348	6.239.237	6.170.000
40010	Vergoedingen	142.504	150.203	144.346	135.000
40020	Incidentele vergoedingen	10.519	24.899	10.499	15000
40030	Incidentele beloning	122.741	101.547	83.473	
40100	Vakantietoelage	-691	-924		
40105	Reservering Vakantietoelage	513.709	522.948	519.777	442.000
40110	Eindejaarsuitkering	-70.367	-64.565	-65.005	
40115	Reservering Eindejaarsuitkering	500.206	510.815	504.847	430.000
40120	Bindingstoelage	11.031	11.363	14.225	
40125	Reservering Bindingstoelage	86.024	93.109	96.713	88.000
40200	Premies sociale verzekeringen	505.980	549.047	539.861	430.000
40240	Loonheffing en Sociale lasten	435.245	436.887	436.514	380.000
40250	Reservering soc. lasten vakantietoelage		43.810	622	40.000
40260	Reservering sociale lasten eindejaarsuitk		0	0	
40270	Reservering soc.lasten bindingstoelage		288	227	
40290	Premiekorting	-7.718	-18.795		-15.000
40400	Pensioenpremies	746.142	922.755	932.026	860.000
40410	Premie FPU	171.911	207.505	197.838	190.000
40420	Premie AOP	23.981	26.174	29.666	23.000
40999	1 totaal loonkosten	9.451.091	9.824.412	9.684.864	9.188.000
41000	WKR gerichte vrijstelling	3.131	3.684	2.687	10.000
41001	WKR forfaitaire ruimte	29.046	32.128	34.173	28.000
41010	Reiskosten woon-werk	63.204	58.614	59.340	16.500
41110	Loonkosten			-5.342	
41117	Loonkosten vervangingen ziekte eigen rekening				75.000
41140	Werkkostenregeling	1.886	15.876	6.756	10.500
41210	Dotatie voorziening jubilea	10.855	24.137	16.616	13.000
41212	Dotatie voorziening spaarverlof	7.348	22.436	-6.607	3.000
41214	Dotatie personeel voorzieningen	255.149	76.896	20.232	87.750
41215	dotatie voorziening personeel ww	56.123	105.660	92.932	20.000
41220	Loonkosten niet via salarisadministratie	7.505	7.110	8.126	8.000
41221	Extern personeel	99.904	150.706	349.384	194.400
41230	Personeelskantine	25.919	19.271	18.424	18.500

150M Bestuursverslag 2018 Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Nr.	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019
41231	Cursussen	139.768	128.578	93.053	85.000
41233	Werving personeel	12.537	16.189	8.432	10.000
41234	Reis en verblijf	2.405	2.194	4.139	5.000
41235	Activiteiten personeel	27.783	24.026	43.896	27.500
41236	Bedrijfsgezondheidsdienst	10.772	15.868	24.178	27.000
41238	Personele verzekeringen	33.810		1.307	
41290	Overige personele lasten	2.377	19.436	29.766	35.000
41300	Uitkeringen	80.291	37.063	-13.832	140.000
41999	1 totaal overige personele lasten	869.813	759.871	787.658	814.150
	totaal personele lasten	10.320.903	10.584.283	10.472.522	10.002.150

Nr.	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019
42200	Afschrijvingslasten gebouwen	32.654	34.355	70.212	138.256
42225	Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	41.436	32.680	38.136	44.800
42230	Afschrijvingslasten machines en installaties	26.737	27.180	42.078	44.500
42235	Afschrijvingslasten meubilair	68.393	66.074	61.913	66.750
42250	Afschrijvingslasten ICT	108.902	103.315	121.228	112.000
42260	Afschrijvingslasten ov. inventaris apparatuur	6.423	6.473	5.995	4.800
42265	Afschrijvingslasten leermethoden	80.040	76.981	63.435	49.500
42290	Afschrijvingslasten overige MVA	1.042	1.042	1.217	1.100
42999	1 totaal afschrijvingslasten	365.627	348.100	404.214	461.706

Nr.	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019
43100	Huren	160.633	157.529	145.685	137.000
43300	Klein onderhoud	49.065	32.676	29.214	24.000
43310	Onderhoud CV	9.658	8.523	13.428	12.000
43410	Gas	100.933	80.716	81.930	84.000
43420	Water	7.666	7.045	7.300	7.000
43430	Elektriciteit	53.858	49.376	53.786	55.000
43500	Schoonmaakbedrijf	154.444	161.052	159.082	170.000
43510	Overige schoonmaaklasten	17.302	17.488	16.990	19.500
43600	Publiekrechtelijke heffingen	21.941	23.489	24.047	24.000
43710	Beveiliging	8.931	8.664	12.429	7.000
43720	Tuinonderhoud	8.470	9.740	9.606	9.000
43790	Overige huisvestingslasten	4.655	1.747	5.577	5.000
43800	Dotatie voorziening onderhoud	150.000	150.000	75.000	75.000
43999	1 totaal huisvestingslasten	747.556	708.046	634.074	628.500

150M Bestuursverslag 2018 Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

Nr.	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019
44100	Administratiekantoor	58.689	63.622	66.713	70.000
44105	Accountant	16.062	18.456	20.961	18.000
44108	Deskundigenadvies	48.129	61.455	19.963	20.000
44110	Telefoon/fax	8.058	7.518	7.260	7.000
44120	Porti	9.234	5.276	7.434	4.000
44122	Drukwerk	6.984	8.076	2.630	7.000
44125	Kantoorbenodigdheden	7.371	8.816	7.918	7.000
44140	Planmatig onderhoudsbeheer	2.118	364		2.500
44150	Onkostenvergoedingen RvT	11.148	18.618	18.020	20.000
44155	Vergaderkosten	5.785	6.727	5.320	5.500
44160	Public relations en marketing	31.342	50.405	35.292	25.000
44165	Bijdrage aan scholen	47.620	40.734	35.954	47.500
44170	Beheer en bestuur	4.367	7.670	15.760	7.500
44190	Overige administratielasten	11	-5	17	2.500
44199	<i>totaal beheer en bestuur</i>	256.918	297.732	243.242	243.500
Nr.	Rekening	realisatie 2016	realisatie 2017	realisatie 2018	begroting 2019
44200	Leermiddelen	509.782	426.279	502.186	503.000
44210	Klein inventaris	20.899	21.858	12.184	17.500
44215	ICT hardware	2.337	5.998	3.201	4.000
44220	ICT software	69.951	57.342	69.536	81.000
44225	ICT Licenties	42.412	66.791	66.486	75.000
44228	Website	5.663			5.000
44230	Overige ICT lasten	91	6.148	10.934	2.000
44235	Mediatheek en bibliotheek	1.950	3.363	1.858	1.000
44240	Reproductie	36.235	32.719	30.824	25.500
44290	Overige materialen	6.560	6.450		2.000
44440	Kabeltelevisie en overige rechten	3.967	3.077	2.063	3.750
44441	Abonnementen	2.641	4.156	3.911	4.000
44442	Contributies	25.144	24.660	25.561	29.000
44443	Representatie	14.629	12.170	19.408	17.500
44444	Medezeggenschap- en ouderraad	2.182	2.488	4.199	4.500
44445	Overige verzekeringen	5.134	8.174	2.256	6.000
44450	Culturele vorming	4.126	10.130	-751	4.000
44451	Sportdag en vieringen	7.160	9.949	12.697	11.000
44452	Reizen en excursies	207.443	199.324	177.886	185.000
44460	Testen en toetsen	17.989	18.552	21.378	20.500
44463	Leerlingkantine en automaten	33.593	30.328	31.442	30.000

15OM Bestuursverslag 2018 Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven

44471	Bijdrage aan derden	61			-
44490	Overige onderwijslasten	12.319	4.744	19.808	9.000
44999	<i>totaal onderwijslasten</i>	<i>1.032.268</i>	<i>954.701</i>	<i>1.017.067</i>	<i>1.040.250</i>
48100	Periodieke lasten bank	2.063	1.555	1.484	500
48999	<i>totaal financiële lasten</i>	<i>2.063</i>	<i>1.555</i>	<i>1.484</i>	<i>500</i>
49999	<i>totale lasten</i>	<i>12.725.336</i>	<i>12.894.417</i>	<i>12.772.603</i>	<i>12.376.606</i>

Balansontwikkeling 2016-2018

Balans 2016-2018		2016	2017	2018
Activa				
Vaste activa	Materiële vaste activa	2.009.325	1.897.815	1.905.877
	Financiële vaste activa			
		2.009.325	1.897.815	1.905.877
Vlottende activa	Kortlopende vorderingen	17.896	159.525	173.405
	Liquide middelen	2.500.622	2.984.955	3.159.851
		2.518.518	3.144.480	3.333.257
	activa totaal	4.527.843	5.042.295	5.239.134
Passiva				
Eigen Vermogen	Algemene reserve	1.264.716	1.430.833	1.621.518
	Bestemmingsreserve privaat	66.640	70.632	74.887
	Bestemmingsreserve Nieuwbouw		100.000	100.000
		1.331.356	1.601.465	1.796.404
voorzieningen	Groot onderhoud	691.601	741.571	788.991
	Personeel	1.266.854	1.332.245	1.143.415
		1.958.455	2.073.816	1.932.406
Kortlopende Schulden	Crediteuren	82.091	62.510	125.789
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	436.800	456.115	456.633
	Schulden inzake pensioenen	112.694	129.170	126.635
	Overlopende passiva	606.448	719.222	801.266
		1.238.034	1.367.015	1.510.323
	passiva totaal	4.527.845	5.042.296	5.239.134

De ontwikkeling van de balans laat een duidelijke stijging van het balanstotaal zien. Voorheen ontstond de groei door mn. de groei in de voorzieningen en hierdoor de liquiditeit. In 2018 zijn de liquide middelen met bijna € 176.000 gestegen door mn. een positief resultaat van € 194.000. De omvang van de MVA is redelijk constant gebleven. Tezamen met de mutaties in voorzieningen en kortlopende vorderingen en schulden is het balanstotaal met €200.000 toegenomen.

Continuïteitsparagraaf

Meerjarenperspectief

De schoolorganisatie heeft in 2014 een tweede onderzoek laten doen naar de leerlingpopulatie en haar voorkeur in onze regio. In voorgaande jaren bleek de praktijk gunstiger uit te pakken dan de prognose tot afgelopen 4 jaar de werkelijke aanmelding zich onder de prognose bevond. Ook het Ministerie (DUO) is gekomen met prognoses. Ondanks groei in de omringende gemeenten vanwege nieuwbouw wordt vastgehouden aan de oorspronkelijke prognosecijfers. De demografische piek is in 2015 geweest waarna het leerlingaantal is afgenomen en nog verder zal afnemen naar zo'n 1100 leerlingen. De aanmeldingen voor schooljaar 2018-2019 op de locatie Albert Plesmanstraat zijn flink achtergebleven bij de verwachtingen. Hiertoe is de meerjarenbegroting aangepast. De daling op de locatie Vlisterweg (vmbo bb/kb) lijkt omgebogen, wellicht vanwege de start van een VMBO GL (gemengde leerweg) richting. De aanmeldingen voor schooljaar 2019-2020 zijn bemoedigend te noemen en 17 leerlingen boven begroot.

Ons personeelsbestand vertoont een hoge vertegenwoordiging in de leeftijdscategorie boven de 58 jaar, dat heeft effect op de huidige inzetbaarheid (vb ouderenregeling), maar ook op de aanstaande vervangingen. Onze school heeft op de persoon, per vak en per OP-schaal in kaart wat de vermoedelijke uittreeddata zijn van de betreffende (oudere) collega's. De daling in het leerlingaantal en de demografische uitstroom van onze docenten lijkt synchroon te lopen, maar op locatie en vakgebied ontstaat er frictie. Met een uitgekiend werving & selectie beleid, een flexibele schil en de uittreeddata te beïnvloeden wordt gepoogd dit soepel te doen laten verlopen. Het strategisch HRM met de strategische personeelsplanning is scherp in beeld. Formatieve consequenties zijn onderdeel van het gesprek over de personele invulling 2019-2020 en verder.

Met intern en extern gefaciliteerde opleidingen wordt gepoogd docenten op een hoger niveau te krijgen en te behouden voor onze school. Daarnaast hebben we goede contacten binnen de opleidingsinstituten in de regio en participeren we in het Platform risicoregio Rijnstreek.

Voor het OOP is ook duidelijk in beeld wat de vermoedelijke uittreeddata zijn. Het risico voor de continuïteit van het primaire proces is hierin minder groot, omdat de vervangbaarheid (op termijn) aanwezig is. Op het gebied van kwaliteit en kwantiteit is het OOP-bouwwerk voor de staf en overig OOP op beide locaties in beeld gebracht. Binnen bepaalde deelgebieden van het OOP is sprake van een te hoge formatie. Om de staf op dit kwalitatieve niveau te houden in de context van een dalende bekostiging vanwege een afnemend leerlingaantal noopt de organisatie te kijken naar andere samenwerkingsvormen en te zoeken naar creatieve oplossingen. Dit is een nadrukkelijk onderdeel van de bespreking in de RvT (zie het verslag RvT).

De directie is in het afgelopen jaar gewijzigd vanwege het vertrek van het CvB en de invulling door een tijdelijke bestuurder. Tevens is de positionering van de functie minder intern georiënteerd, wat blijkt doordat de functie niet meer als rector-bestuurder staat aangeduid. De samenstelling van de afdelingsleiders gaat op de locatie Albert Plesmanstraat wijzigen, doordat 1 van de 3 afdelingsleiders vertrekt, kan worden gekeken naar de meest optimale invulling. De afdelingsstructuur wordt per 1-8-2019 opnieuw gewijzigd na een pilot van 3

verticale afdelingen : MAVO, HAVO, VWO gekomen, in een onderbouw, MAVO en TweedeFase afdeling.

Administratievoering

Het Schoonhovens College voert haar boekhouding in het pakket AFAS. Uit risico-overweging is de uitvoering van de salarisverwerking bij het administratiekantoor gelaten. Tevens verrichten zij de communicatie met UWV, ABP en belastingdienst. De overige personele administratieve handelingen zijn geïnsourced.

De financiële administratie wordt 6 jaar door de school zelf gevoerd. Het administratiekantoor verrichtte een rol in het betaalbaar stellen van de facturen om de controle technische functiescheiding (CTFS) zuiverder in te richten, maar na hun faillissement is dit geïnsourced, waarbij het CvB ondertekent en de finale betaling verricht. Het administratiekantoor assisteert bij het opstellen van de jaarrekening en dient als vraagbaak.

Risico's in de omvang van de administratie zijn wat dat betreft afgedekt. Het administratiekantoor biedt de mogelijkheid om (op interim basis) werkzaamheden voor ons te verrichten. In 2018 zijn hierin geen verdere ontwikkelingen.

Governance ontwikkelingen (interne beheersing en toezicht)

Onder de Governance ontwikkelingen wordt de interne beheersing en het toezicht genoemd, waaronder de planning & controlcyclus.

Risicobeheersing

De Raad van Toezicht is compleet bezet en heeft een mix van nieuwe en oude leden. Onder de leden is een portefeuilleverdeling en is een remuneratiecommissie, een kwaliteitscommissie en auditcommissie actief. De raad hanteert een Toezichtskader op grond waarvan zij gestructureerd via de bestuurder de stukken aangeleverd krijgen. Dit is een richtinggevend document. Tevens heeft zij minimaal tweemaal per jaar inhoudelijk overleg met de MR.

De Raad van Toezicht keurt de begroting goed, die is opgesteld door de directie. Het College van Bestuur stelt de begroting uiteindelijk vast. De RvT wordt periodiek geïnformeerd over de financiële stand van zaken en de overige niet-financiële zaken die spelen. Elementen uit het toezichtskader worden zo mogelijk ingebed in deze rapportage.

De directie ontvangt uitgebreide periodieke financiële overzichten en op afroep. Ook de MR wordt regelmatig via het College van Bestuur op de hoogte gehouden en volgt hierbij de planning & control cyclus, die is opgenomen in de jaarkalender.

Overig toezicht

De MR houdt toezicht op diverse aspecten van de bedrijfsvoering, conform de Wet Medezeggenschap en heeft hierin advies- of instemmingsrecht, maar daarnaast ook informatierecht op diverse thema's. De MR is compleet en actief en volgt de jaarkalender.

De *oudergeleding van de MR* houdt toezicht op (o.a.) de hoogte van de te innen schoolbijdragen. Informeel wordt de *ouderraad* hier ook van in kennis gesteld. Het beleid is dat de school een hoge kwaliteit wil leveren tegen een betaalbare prijs voor ouders. Waarbij het wettelijk kader dat onderwijs in beginsel "kosteloos" is voor ouders wordt onderschreven. De *Stichting Ouderraad* heeft het Elk kind doet mee – fonds opgericht voor ouders die niet in staat

zijn de volledige ouderbijdrage te kunnen voldoen. Onder voorwaarden kan hierop een beroep worden gedaan.

Overig formeel toezicht vindt plaats door de *accountantsdienst* op basis van het controleprotocol. Na het indienen van de Jaarrekening aan het *Ministerie* vindt ook daar toetsing plaats.

De *inspectie voor het onderwijs* verricht toetsing op de kwaliteit van het onderwijs op een breed spectrum van aspecten op basis van bij hen beschikbare data. Tevens verrichten ze periodiek gericht onderzoek naar afdelingen of op thema's.

DUO houdt toezicht op de financiële (projectmatige) besteding en verantwoording van de middelen via o.a. *DUS-i*.

Planning & Control cyclus

De Planning en Control cyclus is een controlesysteem in de tijd, waarbij periodiek de financiële thermometer in de organisatie wordt gestoken. Op hoofdlijnen is er een (interne) risicoinventarisatie gemaakt ten behoeve van de beoordeling van het weerstandsvermogen van de organisatie en het benodigde eigen vermogen.

Een intern financieel controlesysteem biedt voor bestuur en directie betere controle- en sturingsmogelijkheden, gevoed door de maandelijks door het financiële pakket verstrekte personele managementinformatie. De directie ontvangt periodiek een kwartaalrapportage op grootboekniveau en een betalingsoverzicht per personeelslid. Hier wordt hier een verschillenanalyse aan toegevoegd en een verdiepingsslag richting de locaties. Deze kwartaalrapportage (excl. de personeelsgegevens) wordt ook aan de Raad van Toezicht verstrekt.

Personeelsmutaties worden tijdig aan de gehele directie zonder uitzondering gemeld, besproken en in de vergadering geaccordeerd.

De jaarrekeningscyclus, het formatieplan en het begrotingstraject (inclusief uitgangspunten begroting) zorgen voor een periodieke terugblik en vooruitblik op de belangrijkste financiële aspecten door de administratie, de directie en het bestuur.

Het handelen naar de uitgangspunten in de begroting met name in het kader van de uitputting van de investeringen en onderhoud, alsmede alle projecten vooraf besproken inclusief een risicoprofiel blijft aandachtspunt. Hierin is tevens van belang om de onvoorziene uitgaven te vermijden te komen tot een beleidsrijk meerjaren investeringsplan geënt op de locatieplannen, volgend uit het Strategisch BeleidsPlan.

Ook is geconstateerd dat formele documenten op korte termijn herzien moesten worden, omdat ofwel de wetgeving (vb AVG), ofwel nieuwe beschikbare sjablonen beschikbaar kwamen, ofwel er behoefte is aan nieuwe kaders. Dit is eind 2018 in gang gezet.

In 2017 is het treasurystatuut herzien en opnieuw vastgesteld.

Risico-inventarisatie

Adequaat risicomanagement vormt een wezenlijk onderdeel van de Governance van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven.

Governance bestaat uit vier samenhangende elementen: toezicht, verantwoording, sturing en beheersing. Risicomanagement, oftewel risicobeheersing, heeft betrekking op het sturen en het monitoren van de realisatie van de (strategische) doelstellingen van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven. Deze doelstellingen vloeien voort uit uw missie, visie en strategie én uit de huidige en toekomstige plaats van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Schoonhoven in de onderwijssector en de regio.

In het voorjaar van 2016 is de risico-inventarisatie met de financiële doorrekening opgesteld. Het inventarisatiemodel van onze accountant Van Ree is ingevuld n.a.v. een brainstormsessie met keyplayers in de organisatie. Het CvB en het hoofd Financiën hebben dit model verder ingevuld en beheersmaatregelen geformuleerd, hetgeen is getoetst door de dhr. Bergman accountant bij Van Ree. Er zijn 41 risico's geïnventariseerd die zijn gewogen voor kans x impact. Tevens zijn de beheersmaatregelen globaal weergegeven en de betreffende functionaris die belast is met het reduceren van de betreffende risico's. Deze inventarisatie is een dynamisch document, waarbij periodiek de risico's kunnen worden herbeoordeeld. Een belangrijk onderdeel hiervan is het door het CvB in samenwerking met het hoofd staf uitzetten van de opdrachten aan de verantwoordelijke functionaris. Het is evident dat de grootste risico's prioriteit hebben, voor zover we hierop invloed hebben. Daarnaast zitten er quick wins tussen, die op korte termijn geëffectueerd kunnen worden. De grote winst is dat de risico in kaart zijn gebracht en gekwantificeerd, waarbij we binnen de organisatie de opgave om de risico's te reduceren effectief kunnen uitzetten. De onderhavige opdracht voor de organisatie is om op afzienbare tijd het benodigde eigen vermogen te realiseren en dat in te bedden in de meerjarenbegroting.

In de kwantificering van de risico's is 5% opgenomen als benodigd voor niet kwantificeerbare risico's, zijnde een basisregel conform de commissie DON. Naast dit bedrag van € 648.000 dient nog € 928.800 aangehouden te worden als kwantificeerbare risico's ter dekking van de geformuleerde 41 risico's voor onze instelling.

Om te voldoen aan de gestelde minimale omvang van het Eigen Vermogen ten gevolge van deze risico-inventarisatie hoeft er op basis van de balansgegevens ultimo 2018 niets meer toegevoegd te worden aan het Eigen Vermogen. Het weerstandspercentage dient minimaal 12,2% te bedragen hetgeen voor een organisatie met onze omvang als laag kan worden gezien. Het huidige weerstandsvermogen bedraagt 13,9%.

De komende jaren zet de krimp nog verder door waardoor de baten dalen en er aan het eigen vermogen onttrokken zal moeten worden. Dit vergt een nauwkeurige analyse van ons personeelsbestand. In het afgelopen jaar is het risico op aanpassing in de bekostigingssystematiek afgewaardeerd, waarbij nu bekend is geworden dat dit toch lijkt door te gaan, hetgeen een nadelig effect heeft op de toekomstige inkomsten.

Onderstaand de analyse van het risico-inventarisatie model Van Ree.

Risico-inventarisatie		
basisgegevens		
totaal baten over boekjaar	12.967.212	
balanstotaal over boekjaar	5.239.134	
totaal gebouwen	769.953	
percentage tbv niet kwantificeerbare risico's	5%	
berekening benodigde risicoreserve		
benodigd voor niet-kwantificeerbare risico's	648.361	
reservering voor kwantificeerbare risico's	928.800	
	1.577.161	
		weerstandsv Vermogen
hoogte algemene reserve	1.796.404	13,9%
benodigde risicoreserve	1.577.161	12,2%
overschrijding vermogens eis	219.243	1,7%

Top 7 risico's	Belang	Kans	Reserve
Afname leerlingengroei als gevolg van demografische ontwikkelingen.	270.000	60%	162.000
Profilering te laag, geen duidelijke concurrentiepositie	250.000	60%	150.000
Onverwachte aanpassingen in doelstellingen, organisatie of taken noodzakelijk.	810.000	10%	81.000
Uitval van systemen	125.000	60%	75.000
Onvoldoende prijscompensatie rijksvergoeding in relatie tot CAO-ontwikkelingen.	100.000	60%	60.000
Mismatch in formatie	166.000	30%	49.800
Extra vergoedingen en beloningen worden niet gedekt door beschikbaar gestelde rijksmiddelen.	160.000	30%	48.000
	1.881.000		625.800
Percentage ten opzichte van alle risico overige risico's	52%		67%
	1.736.308		308.230

In 2019 vindt een herijking plaats van de geïnventariseerde risico's en wordt de effectiviteit van de beheersmaatregelen besproken. Dit kan leiden tot een gewijzigd risicoprofiel en een aanpassing in het benodigde eigen vermogen ter dekking van de ingeschatte risico's.

Meerjarenbegroting 2017-2022

begrotingsjaar (t)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
<i>q leerlingen 1-10</i>	1400	1289	1219	1170	1152	1117	1
	realisatie	realisatie	begroting	raming	raming	raming	2
baten							
rijksbijdrage personeel	10.580.844	10.345.154	9.492.375	8.976.885	8.616.042	8.483.488	3
rijksbijdrage materieel	1.490.287	1.443.302	1.321.273	1.249.520	1.199.294	1.180.843	4
rijksbijdrage schoolboeken	459.612	442.876	406.813	384.721	369.256	363.575	5
Subsidie Technisch VMBO		191.737	350.000	400.000	400.000	400.000	6
overige overheidsbijdragen	1.050	23.641	-	-	-	-	7
overige baten	631.370	520.502	506.000	475.000	460.000	439.000	8
totale baten	13.163.163	12.967.212	12.076.461	11.486.126	11.044.592	10.866.906	
lasten							
personeel	9.876.099	9.729.249	9.488.000	9.200.000	8.850.000	8.500.000	9
overige personele kosten	708.184	743.274	814.150	775.000	690.000	670.000	10
<i>taakstellende bezuiniging</i>			-300.000	-500.000	-500.000	-300.000	11
afschrijving	348.100	404.214	461.706	440.000	425.000	330.000	12
huisvesting	708.046	634.074	628.500	620.000	610.000	550.000	13
overige lasten	1.252.433	1.260.309	1.283.750	1.200.000	1.150.000	1.100.000	14
totale lasten	12.892.862	12.771.120	12.376.106	11.735.000	11.225.000	10.850.000	
saldo financiële baten/lasten	-190	-1.153	0	-1.000	-1.000	-1.000	15
(begrote) exploitatie	270.111	194.939	-299.645	-249.874	-181.408	15.906	16
	<i>positief</i>	<i>positief</i>	<i>negatief</i>	<i>negatief</i>	<i>negatief</i>	<i>positief</i>	
PL/RB	0,8	0,81	0,83	0,82	0,82	0,82	
RB/TB	0,95	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	

In de personele lasten is de taakstellende bezuiniging opgenomen er van uitgaande dat dit geëffectueerd wordt in de jaren 2019-2022, teneinde een sluitende exploitatie te realiseren. Dit heeft invloed op de te maken keuzes in het formatieplan 2019 ev. en de analyse strategische personeelsplanning (2019-2022), hierin de heroriëntatie op de lessentabel, taakbeleid en afdelingsstructuur (ook in 2019). Cruciaal is het realiseren van de structurele taakstellende bezuiniging. Een risico in de komende periode zijn de uitkomsten uit de CAO in verband met de extra ontwikkeltijd ten koste van het aantal te geven lessen, waarvoor geen extra bekostiging wordt ontvangen. De verwachting is dat over 2019 een deel van de € 300.000 kan worden ingelopen doordat de prestatiebox-vergoeding hoger was dan begroot en dat er nog een compensatie voor de gestegen loonkosten volgt.

Daarnaast trekken de voorwaarden met betrekking tot de nieuwbouw Vlisterveg, zoals verwoord in het document IHP, een forse wissel op de exploitatie in de komende jaren en vormt dit een onderdeel van gesprek met de Gemeente. Er is in de afgelopen jaren veel intern verbouwd waarvan de boekwaarde nog meer dan € 360.000 bedraagt, wat vanaf 2018-2021 versneld afgeschreven moet worden en dus extra druk op de exploitatie in die betreffende jaren. Tevens is vanuit de onderhoudsvoorziening de afgelopen jaren voor ruim €342.000 besteed aan de locatie Vlisterveg wat bij de oplevering van de nieuwbouw geen waarde meer heeft. Het is hierbij evident dat er nu geen nagelvaste investeringen meer plaatsvinden op de locatie Vlisterveg.

Op de locatie Albert Plesmanstraat speelt naast vervangingsinvesteringen alleen een wens tot verduurzaming in combinatie met een klimaatbeheersingssysteem.

De verwachting is dat de post personele voorzieningen verder zal dalen en dat het eigen vermogen vanaf 2019 fors zal dalen tot onder het geformuleerde weerstandsvermogen conform de meerjarenbegroting. De overige baten en lasten blijven op het gebied van huisvesting en beheer en administratie en op de andere deelgebieden fluctueren ze licht mee met het leerlingaantal.

Meerjarenbalans 2017-2022

Meerjarenbalans 2017-2022						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Activa						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	1.897.815	1.905.877	1.705.877	1.505.877	1.305.877	1.305.877
Financiële vaste activa						
	1.897.815	1.905.877	1.705.877	1.505.877	1.305.877	1.305.877
Vlottende activa						
Vorderingen	159.525	173.405	150.000	150.000	150.000	150.000
Effecten (< 1jaar)						
Liquide middelen	2.984.955	3.159.851	2.835.674	2.570.800	2.434.392	2.345.298
	3.144.480	3.333.256	2.985.674	2.720.800	2.584.392	2.495.298
Activa totaal	5.042.295	5.239.133	4.691.551	4.226.677	3.890.269	3.801.175
Passiva						
Eigen Vermogen						
Algemene reserve	1.530.833	1.721.518	1.496.759	1.244.385	1.060.477	1.073.883
Bestemmingsreserve 1 privaat	70.632	74.887	77.387	79.887	82.387	84.887
	1.601.465	1.796.404	1.574.146	1.324.272	1.142.864	1.158.770
Voorzieningen						
Voorziening Groot Onderhoud	741.571	788.991	813.991	838.991	863.991	888.991
Voorziening personeel	1.332.245	1.143.414	893.414	743.414	643.414	593.414
	2.073.816	1.932.405	1.707.405	1.582.405	1.507.405	1.482.405
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-
Kortlopende schulden						
Crediteuren	62.510	125.789	100.000	95.000	90.000	85.000
Belastingen en premies sociale verz.	456.115	456.633	440.000	410.000	390.000	370.000
Schulden terzake pensioenen	129.170	126.635	120.000	115.000	110.000	105.000
Overlopende passiva	719.222	801.265	750.000	700.000	650.000	600.000
	1.367.015	1.510.323	1.410.000	1.320.000	1.240.000	1.160.000
Passiva totaal	5.042.295	5.239.133	4.691.551	4.226.677	3.890.269	3.801.175
kengetallen						
solvabiliteit 1 (EV/TB)	0,32	0,34	0,34	0,31	0,29	0,30
solvabiliteit 2 ((EV+VZ)/TB)	0,73	0,71	0,70	0,69	0,68	0,69
current ratio (vlottend activa/kort lp)	2,30	2,21	2,12	2,06	2,08	2,15

Toelichting meerjarenbalans

De meerjarenbalans biedt een globaal beeld in de ontwikkeling van de eindejaarsontwikkelingen in de komende jaren. Bij de materiële vaste activa is rekening gehouden met de afschrijvingen en is er een vervangingsinvestering opgenomen. In het licht van de mogelijke herbouw locatie VW, is na 2018 elk jaar €200.000 minder opgenomen. Deze MIP is na 2019 technisch van aard en ontbeert een locatie specifieke invulling. De vorderingen zijn constant gehouden, waardoor de liquiditeit een saldopost is. De stand van de liquiditeit is de saldopost van de raming.

Met de effecten van de nieuwbouw Vlisteweg is geen rekening gehouden. Zodra hier cijfermatig meer over bekend is zal een aparte business case gemaakt worden, waarin de mogelijke eigen bijdrage, vrijval voorziening onderhoud, de huidige investering in het pand wordt opgenomen.

Aan de passivakant beweegt het Eigen Vermogen mee met de exploitatie-ontwikkeling. Conform MOP is de voorziening Groot onderhoud opgenomen, hierbij is niet het dakonderhoud AP meegenomen en de investering in zonnepanelen.

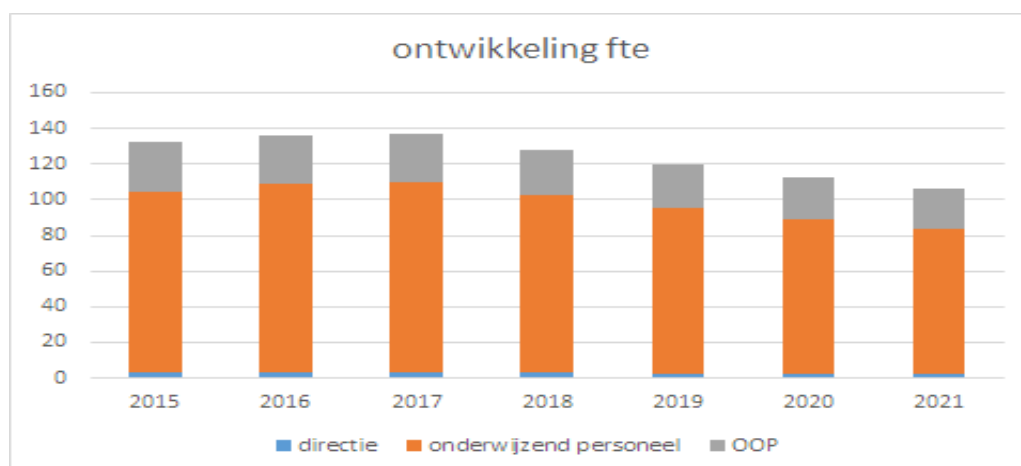
De ontwikkeling in de voorziening personeel laat een daling zien i.v.m. het dalend personeelsbestand en de grote onttrekkingen die in de komende jaren zich zullen voordoen.

De crediteuren en kortlopende schulden zijn constant dalend gehouden. De belastingen, pensioenen en overlopende schulden zijn afgebouwd naar rato van de dalende personeelslasten. De overlopende schulden worden met name gevuld door de opbouw vakantierechten.

Het kengetal solvabiliteit 1 en 2 blijft redelijk constant en beweegt (sol 1) op het gewenste niveau van 0.30.

Het effect op het aantal medewerkers is als onderstaand becijferd.

ontwikkeling FTE	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
directie	3,3	3,26	3,19	2,95	2,6	2,6	2,6
onderwijzend personeel	101,06	105,96	106,38	100	93	86	81
OOP	27,78	27,19	27,14	25	24,5	24	23

Per 1 juni 2018 is het CvB in werktijdfactor teruggegaan, hetgeen in 2019 en verder op 0.6 wtf is gecontinueerd. In de daling van het OOP zit een deel natuurlijk verloop en op basis van de meest recente gegevens. De daling van het onderwijzend personeel is begroot op de minimaal benodigde daling in verband met de dalende lesvraag en bekostiging. Buiten deze opgave zijn er nog externen werkzaam.